

Opetusministerio

Undervisningsministeriet

Ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen kustannustiedonkeruun uudistaminen

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:36

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä

Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar

Ammattikorkeakoulujen ja ammattillisen koulutuksen kustannustiedonkeruun uudistaminen

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:36

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Opetusministeriö / Undervisningsministeriet

Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto / Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen

PL / PB 29

00023 Valtioneuvosto / Statsrådet

<http://www.minedu.fi/julkaisut>

ISBN 952-485-268-3 (PDF)

ISSN 1458-8102

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä/

Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2006:36

Kuvailulehti

Julkaisija
Opetusministeriö

Julkaisun päivämäärä
20.12.2006

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen kustannustiedonkeruun uudistamistyöryhmä Puheenjohtaja: Hannu Sirén Sihteeri: Timo Ertola ja Lea Juhola		Julkaisun laji Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä	
		Toimeksiantaja Opetusministeriö	
		Toimielimen asettamispvm 10.3.2005	Dnro 26/040/2005
Julkaisun nimi (myös ruotsinkielinen) Ammatikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen kustannustiedonkeruun uudistaminen (Reformering av insamlingen av yrkeshögskolornas och yrkesutbildningens kostnadsuppgifter)			
Julkaisun osat Muistio + liite			
Tiivistelmä Opetusministeriö asetti 10.3.2005 työryhmän, jonka tehtävänä oli uudistaa ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen kustannusten ja -tulojen seuranta siten, että se mahdollisimman hyvin tuottaa tietoa ammattikorkeakoulujen/koulutuksen järjestäjien koulutustoiminnan ja muun toiminnan rahoituskokonaisuudesta ja täyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän edellyttämät tietotarpeet, toiminnan taloudellisuuden ja tuloksellisuuden tarkastelun tietotarpeet sekä ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintansa kehittämiseksi tarvitseman tiedon tarpeen. Työryhmä on tehnyt ehdotuksen uudistetusta tiedonkeruusta ja valmisteillut uudet kyselylomakkeet sekä täyttöohjeet. Työryhmän ehdotus tiivistettynä: Ammattikorkeakoulujen osalta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetaan lain mukaisiin yksikköhintoihin vaikuttavat kustannustiedot kerätään koulutusaloittain, poikkeuksena poistot ammattikorkeakoulutasolla. Ammatillisen koulutuksen osalta vastaavat tiedot kerätään koulutusaloittain ja porrastuskoulutuksittain. Lisäksi tiedonkeruussa on otettu huomioon uuden rahoituslainsäädännön mukaiset tietotarpeet sekä toiminnan taloudellisuuden ja tuloksellisuuden tarkastelun tietotarpeet samoin kuin ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien oman toimintansa kehittämiseen tarvitsemat tiedot.			
Avainsanat Ammattikorkeakoulu, ammatillinen koulutus, oppisopimuskoulutus, kustannustiedonkeruu			
Muut tiedot			
Sarjan nimi ja numero Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:36		ISSN 1458-8102	ISBN 952-485-268-3 (PDF)
Kokonaissivumäärä 60	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja		Kustantaja Opetusministeriö	

Presentationsblad

Utgivare
Undervisningsministeriet

Utgivningsdatum
20.12.2006

Författare (uppgifter om organets namn, ordförande, sekreterare) Arbetsgrupp för reformering av insamlingen av yrkeshögskolornas och yrkesutbildningens kostnadsuppgifter Ordförande: Hannu Sirén Sekreterare: Timo Ertola ja Lea Juhola		Typ av publication Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar	
		Uppdragsgivare Undervisningsministeriet	
		Datum för tillsättande av 10.3.2005	Dnro 26/040/2005
Publikation (även den finska titeln) Reformering av insamlingen av yrkeshögskolornas och yrkesutbildningens kostnadsuppgifter (Ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen kustannustiedonkeruun uudistaminen)			
Publikationens delar Promemoria samt bilaga			
Sammandrag <p>Undervisningsministeriet tillsatte 10.3.2005 en arbetsgrupp med uppgift att reformera uppföljningen av kostnaderna och intäkterna i yrkeshögskolorna och i yrkesutbildningen så, att den så väl som möjligt producerar information om den finansieringshelhet som gäller yrkeshögskolornas/utbildningsanordnarnas utbildningsverksamhet samt övriga verksamhet och fyller de informationsbehov som systemet för finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet förutsätter samt ger den information som behövs vid granskningen av verksamhetens lönsamhet och verkningsfullhet och den information som yrkeshögskolorna och anordnarna av yrkesutbildning behöver för att utveckla sin verksamhet.</p> <p>Arbetsgruppen har lagt fram sitt förslag till reformering av uppgiftsinsamlingen och utarbetat nya enkätblanketter och ifyllnadsanvisningar.</p> <p>Arbetsgruppens förslag i korthet:</p> <p>De kostnadsuppgifter som påverkar priserna per enhet enligt lagen av undervisnings- och kulturverksamhet insamlas i fråga om yrkeshögskolorna per utbildningsområde, med undantag av yrkeshögskolans avskrivningar. I fråga om yrkesutbildningen insamlas motsvarande uppgifter per utbildningsområde och per utbildning med graderad finansiering. I informationsinsamlingen beaktas dessutom de informationsbehov som följer av den nya finansieringslagstiftningen samt behoven av information vid granskningen av verksamhetens lönsamhet och verkningsfullhet, likaså den information som yrkeshögskolorna och anordnarna av yrkesutbildning behöver för att utveckla sin egen verksamhet.</p>			
Nyckelord Yrkeshögskola, yrkesutbildning, oppisopimuskoulutus, insamling av kostnadsuppgifter			
Övriga uppgifter			
Seriens namn och nummer Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2006:37		ISSN 1458-8102	ISBN 952-485-268-3 (PDF)
Sidoantal 60	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution	Förlag Undervisningsministeriet		

Description

Publisher Ministry of Education		Date of publication 20.12.2006	
Authors (If a committee: name of organ, chair, secretary) Committee on the reform of cost data collection in polytechnics and VET Chair: Hannu Sirén Secretary: Timo Ertola ja Lea Juhola		Type of publication Reports of the Ministry of Education, Finland	
		Contracted by Ministry of Education	
		Committee appointed on 10.3.2005	Dnro 26/040/2005
Name of publication Report of the Committee on the reform of cost data collection in polytechnics and VET			
Parts Memorandum + appendix			
Abstract On 10 March 2005 the Ministry of Education appointed a committee to reform the system of cost and expenditure monitoring in polytechnics and vocational education and training (VET) to produce the best possible data on the financing of polytechnics'/ VET providers' educational and other activities and to meet the need for information about the system of educational and cultural financing and about the cost effectiveness and performance of activities, as well as information needed by the education providers for further development of their operations. In addition to its proposal for reforming data collection, the committee has drafted new data collection forms and instructions. The proposals in a nutshell: As regards polytechnics, the cost data needed to determine unit costs under the Financing of Education and Culture Act will be collected by fields of education, with the exception of depreciations, which will be institution-specific. As regards VET, corresponding data will be collected by fields of education and levels. In addition, the data collection will cater for the information needs created by the new Financing Act, as well as provide data needed in monitoring cost-effectiveness and performance and data needed by the polytechnics and VET providers for the development of activities.			
Other information			
Name and number of series Reports of the Ministry of Education, Finland 2006:36		ISSN 1458-8102	ISBN 952-485-268-3 (PDF)
Number of pages 60	Language Finnish	Price	Degree of confidentiality public
Distributed by		Published by Ministry of Education	

Opetusministeriölle

Opetusministeriö asetti 10.3.2005 työryhmän, jonka tehtävänä oli uudistaa ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen kustannusten ja -tulojen seuranta siten, että se mahdollisimman hyvin tuottaa tietoa ammattikorkeakoulujen/koulutuksen järjestäjien koulutustoiminnan ja muun toiminnan rahoituskokonaisuudesta ja täyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän edellyttämät tietotarpeet, toiminnan taloudellisuuden ja tuloksellisuuden tarkastelun tietotarpeet sekä ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintansa kehittämiseksi tarvitseman tiedon tarpeen.

Työryhmän toimeksiannon mukaan keskeistä on parantaa sekä ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja opetushallinnon kustannusten hallintaa, varmistaa tietojen luotettavuus, oikeellisuus ja vertailukelpoisuus sekä varmistaa ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien mahdollisuus saada vertailukelpoista tietoa muiden ao. koulutusmuodon toimijoiden kustannuksista. Lisäksi tulisi selvittää mahdollisuudet tiivistää yhteyttä ammattikorkeakoulujen seurannan ja arvioinnin tietokannan (AMKOTA) tietojen ja kustannus- ja tulotietojen seurannan välillä. Mahdollisuuksien mukaan tuli myös ottaa huomioon ammatillisen koulutuksen päätöksenteon tukijärjestelmään (KOUTEen) sisällytettävän tilasto- ja tuloksellisuusmittariorion tietotarpeet kustannus- ja tulotietojen seurannan osalta.

Työryhmän puheenjohtajaksi opetusministeriö kutsui johtaja Hannu Sirenin opetusministeriöstä ja jäseniksi hallitusneuvos Marjatta Lindqvistin, hallitusneuvos Tarja Lehtisen ja ylitarkastaja Tarja Oleniuksen opetusministeriöstä, erikoistutkija Timo Ertolan, erikoistutkija Lea Juholan ja laskentapäällikkö Raakel Tiihosen opetushallituksesta, apulaisjohtaja Jarkko Jänneksen Tampereen yliopiston tietokonekeskuksesta, erityisasiantuntija Johan Hahkalan Suomen Kuntaliitosta, talousjohtaja Jorma Alkulan Helsingin liikelähdön ammattikorkeakoulusta, hallintokoordinaattori Annikki Haumeen Tampereen kaupungilta, talousjohtaja Hannu Laurilan Keski-Uudenmaan ammattikoulutusyhtymästä, talouspäällikkö Eira Pennasen Suomen Kosmetologien yhdistyksestä, talousjohtaja Mirja Pöhön Hämeen ammattikorkeakoulusta ja johtava talouspäällikkö Seija Räisäsen Helsingin ammattikorkeakoulusta. Työryhmän sihteerinä toimivat jäsenet Timo Ertola ja Lea Juhola. Suomen Kuntaliitosta työryhmän työskentelyyn on osallistunut lisäksi erityisasiantuntija Päivi Rajala.

Työryhmä on kuullut ammatillisen koulutuksen talouspäällikköyhdistyksen puheenjohtaja Jukka Arolaa.

Työryhmä kokoontui 11 kertaa.

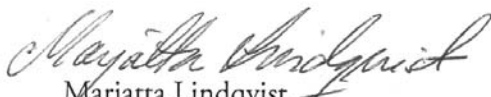
Työryhmä ei ole käsitellyt mahdollisuuksia tiivistää yhteyttä ammattikorkeakoulujen seurannan ja arvioinnin tietokannan (AMKOTA) tietojen ja kustannus- ja tulotietojen seurannan välillä eikä ammatillisen koulutuksen päätöksenteon tukijärjestelmään (KOUTEen) sisällytettävän tilasto- ja tuloksellisuusmittariorion tietotarpeita. Työryhmä ei ole käsitellyt ammatillisen lisäkoulutuksen erillistiedonkeruuta. Opetusministeriön työryhmä (2004:24) on esittänyt muutoksia ammatillisen erityisopetuksen rahoitusperusteisiin. Työryhmän ehdotusten jatkovalmistelun yhteydessä ratkaistaan mahdolliset kustannustenkeruun muutostarpeet.

Suomen Kuntaliitto jätti työryhmän tekemään ehdotukseen eriävän mielipiteen (liite 4). Saatuaan työnsä valmiiksi työryhmä luovuttaa muistionsa opetusministeriölle.

Helsingissä 30. marraskuuta 2005

Hannu Siren

Marjatta Lindqvist

Tarja Lehtinen

Tarja Olenius

Timo Ertola

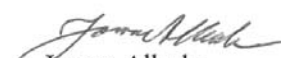
Raakel Tiihonen

Jarkko Jännes

Johan Hahkala

Jorma Alkula

Annikki Haume

Hannu Laurila

Eira Pennanen

Mirja Pöhö

Seija Räisänen

Lea Juhola

Sisältö

1	Johdanto	9
2	Työryhmän ehdotus ammattikorkeakoulun kustannusten ja tulojen tiedonkeruun lomakkeeksi ja sen täyttöohjeeksi vuonna 2006	12
2.1	Yleistä	12
2.2	Lomakkeiden täyttöohjeet	14
2.2.1	Koulutusaloittain ilmoitettavat kustannustiedot	15
2.2.2	Ammattikorkeakoulukohtaisesti ilmoitettavat tiedot	19
2.2.3	Ammattikorkeakoulun lomake	24
3	Työryhmän ehdotus ammatillisen koulutuksen kustannusten ja tulojen tiedonkeruun lomakkeiksi ja niiden täyttöohjeiksi vuonna 2006	27
3.1	Oppilaitosmuotoinen ammatillinen peruskoulutus	27
3.1.1	Yleistä	27
3.1.2	Lomakkeiden täyttöohjeet	30
3.1.3	Oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen lomake	46
3.2	Oppisopimuskoulutuksena järjestettävä ammatillinen perus- ja lisäkoulutus	51
3.2.1	Yleistä	51
3.2.2	Lomakkeiden täyttöohjeet	53
3.2.3	Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen lomake	59
	Liite.	61
	Suomen Kuntaliiton eriävä mielipide	61

1 Johdanto

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 54 §:n mukaan tulee kunnan ja kuntayhtymän toimittaa opetusministeriölle laissa tarkoitetun rahoituksen määräämiseksi tarvittavat talousarvioon, taloussuunnitelmaan, tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen perustuvat tiedot sekä muut rahoituksen määräämiseksi tarpeelliset kustannuksia ja toiminnan laajuutta koskevat tiedot siten kuin opetusministeriö määrää. Myös yksityisen, lain 1 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjän tulee toimittaa vastaavat tiedot ministeriölle. Yksikköhinnan määräämiseksi tarpeelliset kustannustiedot kerätään ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä ja ammattikorkeakouluilta vuosittain.

Ammattikorkeakoululain (351/2003) 40 §:n ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 43 §:n mukaan ammattikorkeakoululla/amatillisen koulutuksen järjestäjällä on tehtäviään hoitaessaan oikeus saada valtion ja kunnan viranomaiselta koulutuksen suunnittelun ja järjestämisen kannalta tarpeelliset tilastotiedot ja muut vastaavat tiedot. Säännösten 2 §:n mukaan ammattikorkeakoulun tulee pyynnöstä toimittaa opetusministeriölle ja ammatillisen koulutuksen järjestäjän valtion opetushallintoviranomaiselle sen määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot.

Opetusministeriön hallinnonalan koulutuksen kustannustiedonkeruu uudistettiin 1.1.1999 lukien. Ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen kustannuksia koskeva tiedonkeruu laajennettiin tuolloin koskemaan valtionosuustoiminnan lisäksi ammattikorkeakoulun ja ammatillisen koulutuksen järjestäjän muuta toimintaa ja kustannusten lisäksi kerättiin tiedot myös tuloista. Kustannukset kerättiin ensimmäisen kerran uudella tavalla vuodelta 1999.

Kustannus- ja tulotietojen seurannan viitekehys on viime vuosien aikana muuttunut ja on edelleen muuttumassa:

Valtioneuvosto on hyväksynyt koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman vuosille 2003–2008. Suunnitelman sisältää koulutuksen kehittämisen suuntaviivat kaudella ja sen yleisenä tavoitteena on pyrkimys koulutusjärjestelmän tehokkuuden parantamiseen.

Laki ammattikorkeakouluista (351/2003) tuli voimaan 1.8.2003. Laissa säädetään ammattikorkeakoulujen ohjauksesta ja tavoitteiden asettamisesta. Ammattikorkeakoulujen tehtäväksi säädettiin opetusta palvelevan sekä työelämää ja aluekehitystä tukevan tutkimus- ja kehitystyön harjoittaminen. Ammattikorkeakoulussa annettavaan opetukseen lisättiin avoin ammattikorkeakouluopetus. Perus-, hanke- ja tuloksellisuusrahoituksen käsitteet

tuotiin lainsäädäntöön. Ammattikorkeakoulujen hallinto uudistettiin.

Kuntien valtionosuus- ja rahoitusjärjestelmän uudistaminen ja siihen liittyvät opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän muutokset on valmisteltu siten, että ne tulevat voimaan vuoden 2006 alusta. Ammattikorkeakoulujen valtionosuusrahoituksen jakoperusteet ammattikorkeakoulujen kesken uudistetaan. Ammatillinen opettajankoulutus otetaan mukaan valtionosuusrahoituksen piiriin ulottamatta sitä kunnan rahoitusosuuteen.

Ammatillisen peruskoulutuksen rahoitusjärjestelmää kehitetään tuloksellisuuteen ja kannustavuuteen perustuvana siten, että koulutuksen tuloksellisuus otetaan huomioon käyttökustannusten laskennallisessa rahoituksessa.

Investointien erillisestä rahoitusjärjestelmästä luovutaan ja ammattikorkeakoulujen ylläpitäjien ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien koulutuksen järjestämiseen liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot otetaan mukaan yksikköhinnan laskennassa käytettäviin kokonaiskustannuksiin.

Lakiuudistukseen sisältyy ammattikorkeakoululain 33 §:n 1 mom. nojalla myönnettävien ja ammatillisen koulutuksen osalta rahoituslain 42 §:n mukaisten ylimääräisten valtionavustusten sekä kokeilutoimintaan, erityistehtäviin ja toiminnan käynnistämiseen myönnettävien valtionavustusten vähentäminen käyttökustannuksista. Uudistus toteutetaan siten, että kustannusten laskemisvuonna myönnettyjä valtionavustuksia vastaava määrä vähennetään opetusministeriön toimesta, joten koulutuksen ylläpitäjät/järjestäjät ilmoittavat kustannukset bruttomääräisinä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Hallitus on vuoden 2003 lopulla käynnistänyt laajamittaisen tuottavuuden toimenpideohjelman tavoitteena suunnitelmallinen ja todennettavissa oleva julkisten palvelujen ja hallinnon tuottavuuden paraneminen ja tuottavuushyötyjen käyttö. Keskeinen ohjelman hanke on hallinnonalan tuottavuusohjelma, jonka tarkoituksena on mm. olla tukena valtionosuuksilla ja -avuilla rahoitettavan toiminnan tuottavuuden kehittämiseksi. Myös kansantalouden tuottavuustilastoinnin indikaattoreita ollaan parhaillaan kehittämässä tavoitteena uusien indikaattorien käyttöönotto viimeistään vuonna 2006.

Työryhmä on tehtäväksiannon mukaisesti tehnyt esityksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän tietotarpeista ottaen huomioon muun ohella seuraavat lähtökohdat:

Tietojen kokoaminen

Tiedonkeruussa kysyttävien kustannus- ja tulotietojen tulisi olla siirrettävissä suoraan valtionosuusjärjestelmään ammattikorkeakoulujen ja koulutuksen järjestäjien omista sisäisistä järjestelmistä. Näin vähennetään tietoja kokoavien ja ilmoittavien henkilöiden kyselyyn käyttämää työaikaa ja lisätään tietojen oikeellisuutta. Tietojen keruu tulee tapahtua sellaisella tasolla, että se mahdollistaa ylläpitäjän ja koulutuksen järjestäjän omaan johtamiseen liittyvät tietotarpeiden määrittelyt eikä johda siihen, että kaikilla järjestäjillä tulee olla tiedonkeruun seurauksena samanlainen yksityiskohtainen talousarviorakenne ja mahdollisesti ohjataan toiminnan organisointia epätarkoituksenmukaisella tavalla.

Tietosisällön pysyvyys ja luotettavuus

Seurannan kohteena olevia suorite- ja kustannustietoja tulee voida seurata useamman vuoden ajan. Kirjausohjeiden ja määritelmien tulee olla riittävän selkeitä ja ymmärrettäviä, jotta varmistetaan tietojen luotettavuus ja vertailtavuus.

Tiedonkeruun luotettavuutta lisää paitsi ohjeiden selkeys ja ymmärrettävyys myös tekniset toteuttamishajeet ja riittävän käyttäjäystävällisen järjestelmän ylläpitäminen. Kustan-

nusten jaon perusteiden tulee olla selkeästi määriteltyjä, jotta kustannusten kohdentaminen annettujen ohjeiden mukaisesti on mahdollista. Kyselyssä ilmoitettujen tietojen tulee olla myös tarvittaessa todennettavissa.

Tiedonkeruun kattavuus ja tietotarpeet

Kunkin koulutusmuodon osalta on määriteltävä tiedonkeruun tarpeet. Pääallekkäistä, samojen tietojen moninkertaista tiedonkeruuta vältetään. Yksityiskohtaisesta tiedonkeruusta on siirrytty kattavampaan tietosisältöön taloudellisen kokonaistilanteen tarkastelussa.

Rahoitusjärjestelmän tietoja käytetään päätöstenteon perusteena, arvioitaessa tarvittavia muutoksia ja kehitettäessä toimintaa. Tiedoista laaditaan verkossa julkaistava valmisraporttisarja joka on koulutuksen järjestäjien ja ylläpitäjien maksutta käytettävissä ja hyödynnettävissä. Lisäksi toimitettuja tietoja voi saada maksutta käyttöönsä, kuitenkin siten, että niiden toimittamisesta aiheutuvasta työstä veloitetaan. Yhteistyötä valmisraporttien kehittämiseksi jatketaan nykyiseen tapaan.

Suoritetietojen ja kustannustietojen yhtenäisyys

Kustannustietoja täydentämään tarvitaan suoritetietoja kuvaamaan toiminnan laajuutta ja varmistamaan toiminnan vertailtavuutta.. Perustietokyselyjen kautta kysyttävää tietoa käytetään yksikkökustannuksia laskettaessa ja esitettäessä.

Eri tietojärjestelmien yhtenäisyys

Valtionosuusjärjestelmässä käytettävien koodistojen ja käsitteiden tulee olla yhteneväisiä eri tietojärjestelmien kanssa. Kustannusten tiedonkeruussa tulisi hyödyntää yleisesti käytettyjä luokituksia, silloin kun se on mahdollista.

Tiedonkeruun muutoksen eräänä lähtökohtana on ollut tarkastella ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen yhteneväisiä tietotarpeita sekä näiden koulutusmuotojen erityispiirteitä, jotka on otettava huomioon kyselyä kehitettäessä.

Tuottavuusnäkökulman huomioon ottaminen

valtionosuusjärjestelmän ja sen kehittämisen kannalta

sekä ammattikorkeakoulujen/koulutuksen järjestäjien kannalta

Rahoitusjärjestelmän tietojen tulee tukea taloudellisesti kannattavan ja tuottavan toiminnan toteuttamista ottamalla huomioon ammattikorkeakouluilta ja koulutuksen järjestäjiltä kysyttävien tietojen erilaiset käyttötarpeet ja -kohteet. Tietosisällöt ja ohjeiden tarkkuus korostuu tietoja vertailtaessa.

Kansainväliset tietotarpeet

Tietoja käytetään erilaisten raporttien, selvitysten ja vertailujen yhteydessä kuvaamaan suomalaisen koulutusjärjestelmän rahoitusta ja sen vaikutuksia. Mm. OECD:n käyttöön tarvittavia tietoja kootaan järjestelmästä.

Ohjeet ja lomakkeet on tehty koskemaan vuodelta 2006 kerättäviä kustannustietoja, mutta tarkoituksena on, että ne ovat voimassa toistaiseksi.

2 Työryhmän ehdotus ammattikorkeakoulun kustannusten ja tulojen tiedonkeruun lomakkeeksi ja sen täyttöohjeeksi vuonna 2006

2.1 Yleistä

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998, jäljempänä rahoituslaki) 54 §:n mukaan ammattikorkeakoulun ylläpitäjän tulee toimittaa opetusministeriölle laissa tarkoitetun rahoituksen määrittämiseksi tarvittavat tiedot toiminnastaan ja taloudestaan. Rahoituslain 54 §:n edellyttämän tiedonkeruun toteuttaminen on opetusministeriön ja opetushallituksen välisellä tulossopimuksella annettu opetushallituksen tehtäväksi.

Ammattikorkeakoululain (351/2003) 40 §:n mukaan ammattikorkeakoulun tulee toimittaa opetusministeriölle koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot. Tiedonkeruun yksinkertaistamiseksi opetusministeriön tarvitsemat muut kuin rahoituksen määrittämiseksi tarpeelliset tiedot kerätään osana tätä kyselyä.

Ammattikorkeakoulun kustannusten ja -tulojen seuranta on pyritty saamaan sellaiseksi, että se mahdollisimman hyvin tuottaa tietoa ammattikorkeakoulun koulutustoiminnan ja muun toiminnan kokonaisuudesta. Kustannus- ja tulotiedot kerätään yhtä hyvin täyttämään rahoituslain mukaisen rahoituksen tietotarpeet, toiminnan taloudellisuuden ja tuloksellisuuden tarkastelun tietotarpeet kuin ammattikorkeakoulun oman toimintansa kehittämiseksi tarvitseman tiedon tarpeen.

Rahoituslain 1 §:n mukaan lailla rahoitetaan mm. ammattikorkeakoululaissa säädettyä toimintaa. Ammattikorkeakoululain 4 §:ssä ammattikorkeakoulun tehtäväksi on säädetty korkeakouluopetuksen antaminen ja opetusta palvelevan sekä työelämää ja aluekehitystä tukevan soveltavan tutkimus- ja kehitystyön harjoittaminen.

Rahoituksen laskemisen lähtökohtana ovat ammattikorkeakoululain mukaisen toiminnan järjestämisestä aiheutuneet kirjanpidon mukaiset ammattikorkeakoulun käyttökustannukset bruttomääräisenä. Niiden perusteella lasketaan valtioneuvoston ammattikorkeakoululle säättämä keskimääräinen yksikköhinta sekä kullekin ammattikorkeakoululle määrättävä yksikköhinta.

Edellä mainittuihin ammattikorkeakoulun yksikköhinnan laskemisen perusteena oleviin käyttökustannuksiin ei kuitenkaan voida sisällyttää kaikkia toiminnan järjestämisestä

aiheutuvia kustannuksia. Rahoituslain 23 §:n mukaan tiettyjä, alla lueteltuja kustannuksia, ei pidetä lain tarkoittamina käyttökustannuksina.

- 1 laissa tarkoitetusta perustamishankkeesta eikä maa-alueen hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuneita kustannuksia;
- 2 opiskelijoiden koulumatkakuljetuksen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia;
- 2a tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;
- 3 lainojen hoitokustannuksia eikä laskennallisia korkoja ja poistoja

Rahoituslain 23 §:n 4 momentin mukaan tämä ei koske ammattikorkeakoulun ylläpitäjän kirjanpidon mukaisia poistoja, joista on voimassa, mitä 20 §:n 2 momentissa säädetään.

- 4 kustannuksia, joihin myönnetään erikseen lakiin perustuvaa valtionrahoitusta;
- 5 maksuja 1 §:ssä mainittujen lakien ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen toiminnan järjestäjille, jos maksujen perusteena olevasta toiminnasta toiminnan järjestäjille aiheutuvat kustannukset otetaan huomioon yksikköhintoja laskettaessa;
- 6 1 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjän maksullisen palvelutoiminnan kustannuksia; eikä
- 7 muita kuin välittömästi 1 §:ssä mainittujen lakien mukaisen toiminnan järjestämisestä aiheutuneita hallintokustannuksia.

Koulutusmuotojen käyttökustannukset, joihin myönnetään rahoitusta Euroopan yhteisöjen talousarviosta, saadaan lukea rahoitettaviksi käyttökustannuksiksi siltä osin kuin Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnettävä ja sitä vastaava valtion talousarvion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei niitä kata.

Rahoituslainsäädäntö (Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 635/1998 ja Asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 806/1998) muuttuvat 1.1.2006. Ammattikorkeakouluja koskevat, kustannustietojen ilmoittamiseen vaikuttavat muutokset ovat seuraavat:

Ammattikorkeakoulun yksikköhintaa ei enää lasketa tutkintojen kustannusten, vaan koulutusalojen kustannusten perusteella. Yksikköhintoja ei myöskään enää porrasteta (koroteta) minkään koulutusohjelman kustannusten perusteella. Tästä syystä rahoituslain mukaisiin yksikköhintoihin vaikuttavat kustannustiedot kerätään koulutusaloittain, poikkeuksena poistot.

Ammattikorkeakoulun ylläpitäjän, ammattikorkeakoulun toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot otetaan mukaan yksikköhintojen laskemisen perusteena käytettäviin kustannuksiin. Samalla luovutaan erillisistä perustamiskustannuksiin myönnettävistä valtionosuuksista ja opetusministeriön hyväksymiin erillisiin vuokriin perustuvista yksikköhinnan korotuksista sekä niin sanotusta investointilisästä. Myöskään kustannuksiltaan alle 320 000 euron suuruisia niin sanottuja pieniä hankkeita ei enää merkitä yksikköhinnan laskemisessa käytettäviin kustannuksiin, jollei kysymys ole kirjanpidon mukaisista vuosikuluista. Rahoitusasetuksessa säädetään, että yksikköhintoja laskettaessa poistot lisätään koulutusaloittain kustannuksiin tasasuorina opiskelijaa kohti jaettuina erinä, minkä vuoksi poistoja ei tarvitse kerätä koulutusaloittain, vaan ne ilmoitetaan yhtenä eränä (erikseen valtionosuustoiminnan ja maksullisen toiminnan osalta).

Päällekkäisen rahoituksen poistamiseksi valtionrahoituksen piiriin kuuluvaa toimintaa varten ammattikorkeakoululain 33 §:n 1 momentin nojalla myönnettyjä valtionavustuksia vastaava euromäärä vähennetään asianomaisen toiminnan kokonaiskustannuksista (nettoutus). Opetusministeriö tekee vähennyksen kustannusten laskemisvuonna myönnettyjen avustusten määrän mukaisesti.

Ammatillista opettajankoulutusta rahoitetaan jatkossa osana valtionosuusrahoitusta. Yksikköhinnan laskennassa ja kustannusten ilmoittamisessa opettajankoulutusta käsitellään ikään kuin se olisi oma koulutusala.

Ammattikorkeakoulun tuloksellisuusrahoituksen uudet ja muutetut mittarit otetaan käyttöön työryhmän (OPM 2005/32) ehdotusten mukaisesti tavoitesopimuskaudella 2007–2009. Henkilöstön kehittämismittaa on muutettu siten, että työajan asemesta mitataan henkilöstön kehittämiseen käytetyn rahoituksen määrää. Kustannustiedot tähän tarkoitukseen kerätään tässä kyselyssä.

Ammattikorkeakoululain 17 §:n mukaan ammattikorkeakoulussa annetaan muun ohessa avointa ammattikorkeakouluopetusta.

Lomakkeella pyydetyt tiedot annetaan internetissä 22.3.–15.4.2007 välisenä aikana erillisessä ohjeessa tarkemmin kerrotun mukaisesti. Tietojen oikeellisuuden tarkistamisen helpottamiseksi kootaan ammattikorkeakoulun ilmoittamista ja tallentamista tiedoista yhteenvetolaskelma, jonka ammattikorkeakoulu www-tallennusjärjestelmän kautta hyväksyy.

2.2 Lomakkeiden täyttöohjeet

Kustannus- ja tulolajit (lomakkeen sarakkeet M1–M3 ja rivit R2–R9)

- Sarakkeissa ilmoitetaan kustannukset ja niitä vastaavat tulot. Menot ja tulot ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa ja veron määrä merkitään omaan sarakkeeseen. Tummennettuja kohtia ei täytetä.

Kustannuslajit ja arvonlisävero

Henkilöstömenot (M1)

- Henkilöstömenot ilmoitetaan nettona henkilöstökorvauksilla vähennettynä. Ilmoitetaan palkat, lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut, ryhmähenkivakuutusmaksut, kunnallisten oppilaitosten ns. vanhat eläkkeet ja kokouspalkkiot. Työllistettyjen palkkaamisesta aiheutuneista kustannuksista ilmoitetaan ainoastaan nettomeno.

Muut menot (M2)

- Ilmoitetaan muut kuin henkilöstömenot, esimerkiksi matkakorvaukset, henkilöstön koulutusmenot, toimistotarvikkeet, materiaalihankinnat, posti- ja puhelinmaksut, opetusvälineet, koneiden ja kaluston vuokrat ja kunnossapito sekä kiinteistövero.

Arvonlisäverot (M3)

- Ilmoitetaan tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyneet arvonlisäverot, joko maksetun tai palautusjärjestelmään kirjatun mukaisena.

Tulolajit ja arvonnävero

- Tulot ilmoitetaan rahoituslähteittäin, joita ovat valtion erillisrahoitus, EU-rahoitus ja muu erillisrahoitus.

Valtion erillisrahoitus (R2)

- Valtion erillisrahoitus sisältää opetusministeriön myöntämät avustukset (hanke- ja tuloksellisuusrahoitus) ja muut valtionhallinnon myöntämät avustukset. EU-hankkeisiin valtiolta saatu erillinen kansallinen osuus ilmoitetaan tässä.

EU-rahoitus (R3)

- EU-rahoitus sisältää EU:n myöntämät avustukset (tilastokeskuksen taloustilastoluokituksen mukaisesti). Tässä ilmoitetaan esimerkiksi Leonardo-ohjelmaan liittyvä tulorahoitus.

Muu erillisrahoitus (R8)

- Muuta rahoitusta ovat esim. maksut palveluista ja tavaroista, käyttökorvaukset ja vuokrat, lahjoitukset ja avustukset, kaluston myyntitulot, opiskelijoille myydyistä materiaalista veloitetut korvaukset, sponsorointitulot sekä erikoistumisopintoja suorittavilta perityt maksut ja avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoilta perityt maksut.

Arvonnävero (R9)

- Ilmoitetaan tavaroiden ja palveluiden myynnistä perityt myyntihintaan sisältyneet arvonnäverot.

2.2.1 Koulutusaloittain ilmoitettavat kustannustiedot

Ammattikorkeakoulun varsinaisen tehtäväalueen; opetuksen ja tutkimus- ja kehitystyön ja muun aluekehitystyön, kiinteistöjen ylläpidon kustannukset sekä yhteisten toimintojen ja hallinnon kustannukset kohdistetaan koulutusaloille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti tai jos aiheuttamisperiaatetta ei voi noudattaa, laskennallisesti kutakin kustannustekijää parhaiten kuvaavan suoritteen kuten esimerkiksi työajan, opiskelijamäärien, opetustuntien tai neliöiden suhteessa.

Kustannukset ja tulot ilmoitetaan täysinä euroina sekä suoritteet kokonaislukuina.

K1. Ammattikorkeakoulun tehtäväalueet

K1.1 Opetus

- Opetuksen kustannukset ilmoitetaan erikseen ammattikorkeakoulututkintojen, ammatillisen opettajankoulutuksen, ylempien ammattikorkeakoulututkintojen ja erikoistumisopintojen osalta kohdissa K1.1.1–K1.1.3.
- Ilmoitetaan opettajien ja luennoitsijoiden palkat, opetuspalvelujen ja -materiaalien ostot ym. opetustoiminnasta aiheutuneet kustannukset.
- Harjoittelusta ilmoitetaan tutkintoon kuuluvan harjoittelun kustannukset riippumatta siitä, onko harjoittelu suoritettu kotimaassa tai ulkomailla.

- Ilmoitetaan harjoittelun valmistelusta ja toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset, esimerkiksi opettajien matkakustannukset, ulkomaille harjoitteluun lähteneille opiskelijoille maksettu matkustustuki (ilmoitetaan myös kohdassa E1 Kansainvälinen toiminta), harjoittelupaikan hankkimisesta aiheutuneet menot.
- Opetuksen kustannuksiin ilmoitetaan myös opiskelijoiden palkkaamisesta harjoittelijoiksi aiheutuneet kustannukset (työnantajalle maksetut korvaukset).

K1.1.1 Ammattikorkeakoulututkinnot / Ammatillinen opettajankoulutus

- Ilmoitetaan opetuksen kustannukset ammattikorkeakoulututkintojen osalta.
- Mikäli ammattikorkeakoulu antaa ammatillista opettajankoulutusta, sitä käsitellään omana koulutusalanana.

K1.1.2 Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot

- Ilmoitetaan opetuksen kustannukset ylempien ammattikorkeakoulututkintojen osalta.

K1.1.3 Erikoistumisopinnot

- Ilmoitetaan opetuksen kustannukset erikoistumisopintojen osalta.

K1.2 Tutkimus- ja kehitystyö

- Ammattikorkeakoulun tehtävänä on harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä.
- *Tutkimus- ja kehitystyö määritellään yhtenevästi Tilastokeskuksen omassa tiedonkeruussaan käyttämän määritelmän kanssa:* Tutkimus- ja kehitystoiminnalla tarkoitetaan systemaattista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja tiedon käyttämistä uusien sovellutusten löytämiseksi. Kriteerinä on, että toiminnan tavoitteena on jotain olennaisesti uutta. Tutkimus- ja kehittämistoimintaan sisällytetään perustutkimus, soveltava tutkimus ja kehittämistyö.
- Tutkimus- ja kehitystyöstä ilmoitettavien euromääräisten tietojen tulee täsmätä Tilastokeskukselle ilmoitettavien tietojen kanssa. Valtionosuuteen oikeuttavan tutkimus- ja kehitystyön osalta kustannukset ilmoitetaan tässä kohdassa K1.2 ja maksulliseen palvelutoimintaan kuuluva tutkimus- ja kehitystyö ilmoitetaan maksullisen palvelutoiminnan kohdassa E2.6.

K1.3 Muu aluekehitystyö

- Tähän kirjataan se osa kehitystyöstä, joka ei liity kohdan K1.2 tutkimus- ja kehitystyöhön.

K2. Kiinteistöjen ylläpito

- Kiinteistöjen ylläpidon kustannuksina ilmoitetaan kiinteistöhenkilökunnan palkat yms. menot, materiaalin ja palvelujen ostot, kunnossapitomenot, muut kiinteistön hoitoon ja ylläpitoon liittyvät menot sekä kiinteistövero ja kiinteistöjä palvelevan tontin ja kadun kunnossapitomenot, lukuun ottamatta opiskelija-asuntoloita tai henkilökunnan asuntoja.

Maa-alueiden vuokrat ilmoitetaan kohdassa E9.1.9.

- Kiinteistön koneiden ja kaluston hankintakustannukset, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, merkitään kyselyssä ainoastaan kohtaan E4 investoinnit.
- Opettajien ja muun henkilökunnan asuntojen kustannukset sekä vastaava vuokratulo ilmoitetaan kohdassa E2.9. Samoin ammattikorkeakoulun opiskelijoille ja ulkopuolisille vuokrattujen opiskelija-asuntolapaikkojen kustannukset ja tulot ilmoitetaan kohdassa E2.9.

K2.1 Omat tilat

- Ilmoitetaan ammattikorkeakoulun ylläpitäjän omistamien ja valtionosuuteen oikeuttavan toiminnan käytössä olleiden tilojen kustannukset seuraavasti:

E2.1.1 Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus

- Ilmoitetaan ns. sisäiseen eli laskennalliseen vuokraan sisältyvä pääomavuokran osuus. Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus ei ole valtionosuuteen oikeuttavaa menoa. Tieto ilmoitetaan kuitenkin tässä kohdassa, eikä kohdassa E2 tai E9.

K2.1.9 Muu kiinteistöjen ylläpito

- Ilmoitetaan sisäiseen vuokraan sisältyvän hoitovastikkeen osuus sekä muut kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitomenot.

K2.2 Vuokratilat

- Ilmoitetaan vuokratiloista maksetut vuokrat sekä siivous-, lämpö-, sähkö- ja muut kiinteistöjen ylläpitokustannukset.

K7 Yhteiset toiminnot

- Yhteisten toimintojen tarpeisiin hankittujen koneiden ja kaluston hankintakustannukset, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, merkitään kyselyssä ainoastaan kohtaan E4.
- Yhteisten toimintojen kustannukset ilmoitetaan seuraavasti:

K7.1 Kirjasto- ja tietopalvelut

- Kirjasto- ja tietopalvelutehtävissä toimivan henkilöstön palkkauskustannukset, kalusto- ja laitehankinnat, kokoelmat, ohjelmistohankinnat, tietoliikennekustannukset, yhteisesti käytettävissä olevat kirjat, lehdet yms. materiaali.

K 7.2 Tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut

- Ilmoitetaan opetuksen ja yhteisten toimintojen tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelujen kustannukset.

K 7.3 Markkinointi ja viestintä

- Ilmoitetaan markkinoinnin ja viestinnän kustannukset.

K7.9 Opetuksen hallinto ja muut yhteiset toiminnot

- Kohtaan merkitään opetuksen järjestämiseen liittyvän hallinnon, opiskelijahallinnon ja muun opetuksen tukitoiminnan (muun kuin kohtien K7.1.–K7.3) kustannukset esimerkiksi vararehtorin, koulutusohjelmajohtajien, opinto-ohjaajien palkkauskustannukset, opetushenkilöstön ja opetuksen tukihenkilöstön ammattitaidon kehittämisen ja ylläpitämisen kustannukset sekä muut yhteisistä toiminnoista aiheutuneet kustannukset.
- Ura- ja rekrytointipalvelujen peruspalvelut sisältävät opiskelija- ja työnantajapalveluja, joiden tarkoituksena on parantaa ammattikorkeakoulun työelämysuhteita ja ammattikorkeakoulusta valmistuvien työllistymistä. Opiskelijapalvelut sisältävät sekä urasuunnitteluun että työnhakuun ja rekrytointiin liittyviä palveluja.
- Ilmoitetaan myös keskitetysti hoidettu harjoittelupaikkojen hankinta sekä työelämäyhteyksien ylläpito ja kehittäminen.
- Jos ura- ja rekrytointipalveluja myydään ulkopuolisille, kustannukset ja tulot ilmoitetaan tältä osin kohdassa E2, maksullinen palvelutoiminta.

K8 Ammattikorkeakoulun hallinto

- Rahoituslain 23 §:n mukaan hallintokustannukset, jotka eivät aiheudu välittömästi ammattikorkeakoulun toiminnan järjestämisestä, eivät ole valtionosuuteen oikeuttavia käyttökustannuksia.
- Ammattikorkeakoulun hallinnon kustannuksiin ilmoitetaan ammattikorkeakoululain 11 §:n tarkoittaman ammattikorkeakoulun sisäistä hallintoa hoitavan hallituksen kokouspalkkiot, rehtorin palkkaus- ja muut kustannukset sekä mm. mahdollisen valtuuskunnan toiminnasta aiheutuvat ja muun hallinnon (14§) kustannukset siltä osin kuin ne välittömästi liittyvät ammattikorkeakoulun toimintaan.
- Kustannuksiin ilmoitetaan esimerkiksi jaostojen, yleishallinnon materiaali-, laite- ja muut kustannukset sekä hallinnon osuus puhelinvaihteen ylläpidosta ja käytöstä. Kohdassa ilmoitetaan myös henkilöstöhallinnon ja taloushallintohenkilöstön palkkaus- ja muut toiminnan kustannukset, hallintohenkilöstön kehittämisestä aiheutuneet kustannukset sekä työsuojelun, yhteistoimintamenettelyn ja luottamusmiestoiminnan aiheuttamat kustannukset.
- Ammattikorkeakoulun hallinnon tarpeisiin hankittujen koneiden ja kaluston hankintakustannukset, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, merkitään kyselyssä ainoastaan kohtaan E4 (Investoinnit).

K10 Ammattikorkeakoulun tehtäväalueet ja kiinteistöjen ylläpito, yhteiset toiminnot ja hallinto kustannukset yhteensä

- Ei sisällä kohdan E 2.1.1 sisäiseen vuokraan sisältyvää pääomakustannusta.

S2 Kiinteistöjen huoneistopinta-alat koulutusaloittain

- Mikäli ammattikorkeakoulun käytössä olevien tilojen osalta on vuoden aikana tapahtunut merkittäviä muutoksia, ilmoitetaan keskimääräinen pinta-ala.

S2.1 Omat tilat

- Ilmoitetaan omien tilojen huoneistopinta-alat.

S2.9 Vuokratilat (ei sis. tuntiperusteisia tiloja)

- Ilmoitetaan huoneistopinta-alat ulkopuolisilta vuokratuista tiloista.

2.2.2 Ammattikorkeakoulukohtaisesti ilmoitettavat tiedot

T0 Ammattikorkeakoulun tehtäväalueet ja kiinteistöjen ylläpito, yhteiset toiminnot ja hallinto, tulot yhteensä

- Ilmoitetaan tulot yhteensä ammattikorkeakoulutasolla rahoituslähteittäin. Tulojen arvonnäkövähden osuus ilmoitetaan erikseen.

K9. Valtionosuuteen oikeuttavan toiminnan poistot

- Ilmoitetaan vuoden 2006 kirjanpidon mukaiset ammattikorkeakoulun valtionosuustoimintaan kohdistetut poistosuunnitelman mukaiset poistot.
- Poistoja ei sisällytetä koulutusaloittain kohdissa K1–K8 ilmoitettaviin kustannuksiin.

K9.1 Rakennusten poistot

K9.9 Muut poistot

K 9.0 Poistot yhteensä

E5. Maksullisen palvelutoiminnan poistot

- Ilmoitetaan vuoden 2006 kirjanpidon mukaiset ammattikorkeakoulun maksulliseen palvelutoimintaan kohdistetut poistosuunnitelman mukaiset poistot.
- Poistoja ei sisällytetä koulutusaloittain kohdissa K1–K8 eikä kohdassa E2 ilmoitettaviin kustannuksiin.

E5.1 Rakennusten poistot

E5.9 Muut poistot

Tuloksellisuuden mittaamista varten kerättävät tiedot:

K 0.2 Henkilöstön kehittäminen

- Henkilöstön kehittämismittarin tiedot sisältyvät ammattikorkeakoulun lomakkeiden kohtien K1–K8 ja E2 kustannuksiin.
- Kohdassa ilmoitetaan ammattikorkeakoulun henkilöstön kehittämisestä aiheutuneet kustannukset. Kustannustiedot kysytään arvonnäkövähdenotomina ja erikseen ilmoitetaan arvonnäkövähden.
- Kustannuksiin sisällytetään kaikki työnantajan maksamat koulutuksesta aiheutuneet kustannukset sisältäen koulutukseen osallistuneiden henkilöiden palkkakulut sekä sosiaalivakuutusmaksut.
- Työnantajan järjestämän tai hankkiman koulutuksen kustannuksien hyväksyminen laskettavaksi mukaan henkilöstön kehittämismittariin edellyttää hyväksyttyä

koulutushakemusta tai sitä, että se on luonteeltaan koko henkilöstölle tai suurelle osalle henkilöstöä tarkoitettua yhdenmukaisesti järjestettyä koulutusta. Liikunta-, virkistäytymis-työkyvyn ylläpito- yms. päivät rajataan ulkopuolelle.

- Mukaan hyväksytään myös työnantajan palkallisena virkavapaana hyväksymän opiskeluvapaan kustannukset (edellyttää virka-/toimivapaushakemusta). Opettajien työaikasunnitelmassa vahvistetun oman ammattitaidon kehittämiseen varatun ajan perusteella muodostuvat kustannukset ilmoitetaan kohdassa vain kerran (kysytään vain työaikasunnitelmaan merkittyä tietoa) seuraavasti:
- suunniteltu tuntimäärä * keskimääräinen tuntipalkka.
- Henkilökustannukset voidaan määritellä laskennallisesti käytetyn ajan perusteella, mikäli kustannuksia ei ole seurattu erikseen. Tällöin yksi koulutuspäivä vastaa kahdeksaa tuntia.

E1. Kansainvälinen toiminta (sisältyy kohtiin K1–K8 tai E2)

E1.1 Vieraskielinen opetus

- Ilmoitetaan vieraskielisten koulutusohjelmien opetukseen liittyvät kustannukset sekä vieraskielinen opetus suomen-/ruotsinkielisissä koulutusohjelmissa. Toinen kotimainen kieli ei ole vieras kieli.

E1.2 Opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuus

- Opiskelijoiden ulkomaille toteutettaviin opintokokonaisuuksiin ja harjoittelujaksoihin liittyvät ammattikorkeakoululle aiheutuvat kustannukset.

E1.3. Henkilöstöliikkuvuus

- Ilmoitetaan opettaja- ja asiantuntijavaihtoon osallistuvan henkilön palkka-, matka-, majoitus- ja päivärahakustannukset. Kohtaan ei kirjata toiminnasta aiheutuvia sijaisten palkkauskustannuksia

E1.9 Muu kansainvälinen toiminta

- Muut kansainvälisestä toiminnasta aiheutuneet kustannukset.

E1.0 Kansainvälinen toiminta, kustannukset yhteensä

E1.0 Kansainvälinen toiminta, tulot rahoituslähteittäin yhteensä

E2 Maksullinen palvelutoiminta

- Maksullisessa palvelutoiminnassa ammattikorkeakoulu laskuttaa järjestämästään koulutuksesta ja muista palveluista sekä tuotteista ulkopuolisia asiakkaita. Ulkopuolisena asiakkaana tässä kyselyssä pidetään myös ammattikorkeakoulun ylläpitäjää, sen sijaan tässä kyselyssä maksullisena palvelutoimintana ei pidetä ammattikorkeakoulun yksiköiden välistä myynti-/ostotoimintaa. Rakennerahastohankkeiden kautta myönnettyt avustukset (esim. ESR- ja EAKR-hankkeet) ilmoitetaan tulojen sarakkeessa R3 (EU-rahoitus).

E2.3 Opetuksen yhteydessä tuotetut palvelut ja tuotteet

- Ammattikorkeakoulussa järjestettävän opetuksen yhteydessä ja osana koulutusta tapahtuva opetuksen palvelutoiminta. Toiminnan hinnoittelussa voidaan ottaa huomioon opiskelijatöiden luonne, pidemmät toimitusajat ja koulutusvaiheesta johtuva työn suorittajien vähäisempi ammattitaito. Tässä ilmoitetaan ne toiminnan kustannukset, jotka katetaan edellä mainitun mukaisesti tapahtuvalla hinnoittelulla ja myös vastaavat tulot ilmoitetaan maksullisen palvelutoiminnan tulokohdassa. Jos tulot eivät kata kaikkia kustannuksia, voidaan osa kustannuksista ilmoittaa valtionosuuteen oikeuttavan toiminnan kustannukseksi kohdissa K1–K8.

E2.4 Yrityshautomotoiminta

- Yrityshautomotoiminnan tulot, tuet ja avustukset sekä niitä vastaavat kustannukset.

E2.5 Opetusmaatila ja harjoitusmetsä

- Se osuus opetusmaatilan ja harjoitusmetsän kustannuksista, joka on selkeästi määriteltävissä opetuksen kustannuksiksi, ilmoitetaan kohdissa K1–K8. Muut kuin opetuksen kustannukset ja tulot ilmoitetaan tässä.

E2.6 Tutkimus- ja kehitystyö

- Maksulliseen palvelutoimintaan ilmoitettava tutkimus- ja kehitystyö, ks. ohjeen kohta K1.2.
- Tutkimus- ja kehitystyö määritellään yhtenevästi Tilastokeskuksen omassa tiedonkeruussaan käyttämän määritelmän kanssa: Tutkimus- ja kehitystoiminnalla tarkoitetaan systemaattista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja tiedon käyttämisestä uusien sovellutusten löytämiseksi. Kriteerinä on, että toiminnan tavoitteena on jotain olennaisesti uutta. Tutkimus- ja kehitystoimintaan sisällytetään perustutkimus, soveltava tutkimus ja kehittämistyö.

E2.7 Koulutuksen ja osaamisen myynti

- Ilmoitetaan esimerkiksi henkilöstökoulutuksen myynti ulkopuolisille organisaatioille ja myydyt konsultointipalvelut.

E2.9 Muu maksullinen palvelutoiminta

- Ilmoitetaan esimerkiksi kiinteistökustannukset, jotka kohdistuvat maksulliseen palvelutoimintaan.

E2.0 Maksullinen palvelutoiminta, kustannukset yhteensä

E2.0 Maksullinen palvelutoiminta, tulot yhteensä

E4. Investoinnit

- Ilmoitetaan ammattikorkeakouluun kohdistetut ylläpitäjän kirjanpidon mukaiset investoinnit. Maksullisen palvelutoiminnan investoinnit ilmoitetaan omana kohtanaan. Investoinnit ilmoitetaan arvonlisäverottomina ja investointeihin sisältyvät arvonlisäverot ilmoitetaan erikseen.

- Varainhoitovuoden investoinnit ilmoitetaan suoriteperusteisesti. Tuloihin ilmoitetaan ainoastaan saadut erillisrahoitukset, kuten esim. perustamishankkeiden valtionosuus. Investoinnit ilmoitetaan ennen tilivuoden poistojen vähentämistä.

E4.1 Rakennusinvestoinnit

- Ilmoitetaan tilojen rakentaminen, hankinta peruskorjaus tai niitä vastaava toimenpide ja tähän liittyvä irtaimen omaisuuden hankinta. Tässä ilmoitetaan vuoteen 2006 kohdistuneet menot.

E4.1.1 josta maksullisen palvelutoiminnan osuus

E4.9. Muut investoinnit

E4.9.1 josta maksullisen palvelutoiminnan osuus

E4.0 Investoinnit yhteensä

E6. Varaukset ja siirrot rahastoihin

- Mikäli kirjanpidon mukaisia varauksia, purkuja ja siirtoja rahastoihin on tehty, ilmoitetaan tiedot seuraavasti:

E6.1 Investointivaraukset

E6.1.1 Rakennukset

E6.1.2 Muut varaukset

E6.2 Siirrot rahastoihin

E6.2.1 Siirrot investointirahastoihin

E6.2.2 Siirrot muihin rahastoihin

E6.0 Varaukset ja siirrot rahastoihin yhteensä

E9 Kokonaiskustannukset ja rahoitus

E9.1.9 Muut kustannukset

- Seuraavat tiedot ilmoitetaan ainoastaan tässä kohdassa:
  - Maa-alueiden vuokrat
  - Kansanterveyslain ja lastensuojelulain mukainen toiminta (esim. sosiaali- ja koulukuraattoritoiminta, opiskelijoiden terveydenhuolto)
  - Lainojen hoitokustannukset ja laskennalliset korot

E9.2.5 Ammattikorkeakoulun ylläpitäjän erikseen päättämä rahoitus

- Ylläpitäjän avustus/erillisrahoitus (määräraha) esim. kehittämis- tai investointihankkeeseen. Myös kuntien lisäpanostus/rahoitus kuntayhtymän ammattikorkeakoulutoimintaan. Rahoituspäätös voidaan tehdä myös kesken vuotta. Kohdassa ei ilmoiteta tilinpäätöksen tulojen ja menojen erotusta.

E9.2.9 Muu rahoitus

- Ilmoitetaan muut tulot kuten lahjoitukset, käyttöomaisuuden (rakennukset, koneet, laitteet, arvopaperit) myyntitulot sekä satunnaiset tulot ja vuokra-arvojen pääomakorvauksiin saatavat valtionosuudet

2.2.3 Ammattikorkeakoulun lomake

Ammattikorkeakoulun kustannukset ja tulot vuonna 2006

OPETUSHALLITUS

Laskentapalvelut

PL 380

00531 HELSINKI

Telefax

09-7747 7766

K ja E -lomakkeet

Yhteystiedot

Ammattikorkeakoulun ylläpitäjä	Yhteys henkilön nimi ³
Ylläpitäjän numero ¹	Puhelin
Osoite	Telefax
Ammattikorkeakoulun nimi	Sähköposti
Ammattikorkeakoulun numero ²	
Tietojen varmennus, allekirjoitus ja päiväys	

1) Ylläpitäjän numero löytyy esim. koontilistalta kohdasta "saajatunnus".

2) Koontilistalla olevan ammattikorkeakoulun alustuksen neljä viimeistä numeroa.

3) Tässä ilmoitetaan sen henkilön yhteystiedot, jolta voi kysyä lisäselvitystä ammattikorkeakoululomakkeen sisällöstä.

K -lomake

	Koulutusala		
	Henkilöstömenot M1	Muut menot (ei sisällä alv:a) M2	Arvonlisäverot M3
KUSTANNUKSET			
K1 Ammattikorkeakoulun tehtäväalueet			
K1.1 Opetus			
K1.1.1 Ammattikorkeakoulututkinnot / Ammatillinen opettajankoulutus			
K1.1.2 Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot			
K1.1.3 Erikoistumisopinnot			
K1.2 Tutkimus- ja kehitystyö			
K1.3 Muu aluekehitystyö			
K2 Kiinteistöjen ylläpito			
K2.1 Omat tilat			
E2.1.1 Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus			
K2.1.9 Muu kiinteistöjen ylläpito			
K2.2 Vuokratilat			
K7. Yhteiset toiminnot			
K7.1 Kirjasto- ja tietopalvelut			
K7.2 Tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut			
K7.3 Markkinointi ja viestintä			
K7.9 Opetuksen hallinto ja muut yhteiset toiminnot			
K8. Ammattikorkeakoulun hallinto			
K10 Ammattikorkeakoulun tehtäväalueet ja kiinteistöjen ylläpito, yhteiset toiminnot ja hallinto, kustannukset yhteensä (K1+K2+K7+K8)			

S2 KIINTEISTÖJEN HUONEISTOPINTA-ALAT	Koulutusala	m ²
S2.1 Omat tilat		
S2.9 Vuokratilat (ei sis. tuntiperusteisia tiloja)		

Ammattikorkeakoulun kustannukset ja tulot vuonna 2006

E -lomake

T0 AMK:n tehtäväalueet ja kiinteistöjen ylläpito, yhteiset toiminnot ja hallinto, tulot yhteensä	Ammattikorkeakoulu
Tulot T0.0	Tulot rahoituslähteittäin
R2 Valtion erillisrahoitus	
R3 EU-rahoitus	
R8 Muu erillisrahoitus	
R9 Arvonlisävero	
Ry Tulot yhteensä (R2+R3+R8+R9)	

K9. VALTIONOSUUTEEN OIKEUTTAVAN TOIMINNAN POISTOT	Ammattikorkeakoulu
	Valtionosuuteen oikeuttava toiminta
	X1
K9.1 Rakennukset	
K9.9 Muut poistot	
K9.0 Poistot yhteensä (K9.1 + K9.9)	

E5. MAKSULLISEN PALVELUTOIMINNAN POISTOT	Ammattikorkeakoulu
	Maksullinen palvelutoiminta
	X2
E5.1 Rakennukset	
E5.9 Muut poistot	
E5.0 Poistot yhteensä (E5.1 + E5.9)	

TULOKSELLISUUDEN MITTAAMISTA VARTEN KERÄTTÄVÄT TIEDOT	Ammattikorkeakoulu			
(sisältyvät kohtiin K1-K8)				
	Henkilöstömenot	Muut menot (ei sisällä alv:a)	Arvonlisäverot	Yhteensä
Henkilöstön kehittämismittari	M1	M2	M3	My
K0.2 Ammattikorkeakoulun henkilöstön kehittämismenot				

E1. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	Ammattikorkeakoulu		
	Henkilöstömenot	Muut menot (ei sisällä alv:a)	Arvonlisäverot
Kustannukset	M1	M2	M3
E1.1 Vieraskielinen opetus			
E1.2 Opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuus			
E1.3 Henkilöstöliikkuvuus			
E1.9 Muu kansainvälinen toiminta			
E1.0 Kansainvälinen toiminta yhteensä			

E1. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	Ammattikorkeakoulu
Tulot E10	Tulot rahoituslähteittäin
R2 Valtion erillisrahoitus	
R3 EU-rahoitus	
R8 Muu erillisrahoitus	
R9 Arvonlisävero	
Ry Tulot yhteensä (R2+R3+R8+R9)	

Ammattikorkeakoulun kustannukset ja tulot vuonna 2006
E -lomake

E2. MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA KUSTANNUKSET	Ammattikorkeakoulu		
	Henkilöstömenot M1	Muut menot (ei sisällä alv:a) M2	Arvonlisäverot M3
E2.3 Opetuksen yhteydessä tuotetut palvelut ja tuotteet			
E2.4 Yrityshautomotoiminta			
E2.5 Opetusmaaila ja harjoitusmetsä			
E2.6 Tutkimus- ja kehitystyö			
E2.7 Koulutuksen ja osaamisen myynti			
E2.9 Muu maksullinen palvelutoiminta			
E2.0 Maksullinen palvelutoiminta yhteensä			

E2. MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA TULOT	Ammattikorkeakoulu			
	Valtionrahoitus R2	EU-rahoitus R3	Muu erillusrahoitus R8	Arvonlisävero R9
E2.3 Opetuksen yhteydessä tuotetut palvelut ja tuotteet				
E2.4 Yrityshautomotoiminta				
E2.5 Opetusmaaila ja harjoitusmetsä				
E2.6 Tutkimus- ja kehitystyö				
E2.7 Koulutuksen ja osaamisen myynti				
E2.9 Muu maksullinen palvelutoiminta				
E2.0 Maksullinen palvelutoiminta yhteensä				

E4. INVESTOINNIT	Ammattikorkeakoulu	
	Muut menot (ei sisällä alv:a) M2	Arvonlisäverot M3
E4.1 Rakennukset		
E4.1.2 josta maksullisen palvelutoiminnan osuus		
E4.9 Muut investoinnit		
E4.9.2 josta maksullisen palvelutoiminnan osuus		
E4.0 Investoinnit yhteensä (E4.1 + E4.9)		

E -lomake

E6 VARAUKSET JA SIIRROT RAHASTOIHIN	Ammattikorkeakoulu	
	Varausten/rahastojen lisäys X6	Varausten purku/rahastojen siirto X7
E6.1 Investointivaraukset		
E6.1.1 Rakennukset		
E6.1.9 Muut varaukset		
E6.2 Siirrot rahastoihin		
E6.2.1 Siirrot investointirahastoihin		
E6.2.9 Siirrot muihin rahastoihin		
E6.0 Varaukset ja siirrot rahastoihin, yhteensä		

E9. KOKONAISKUSTANNUKSET JA RAHOITUS	Ammattikorkeakoulu
E9.1.9 Muut kustannukset (sis. maanvuokran)	
E9.2.5 Ammattikorkeakoulun ylläpitäjän erikseen päättämä rahoitus	
E9.2.9 Muu rahoitus	

3 Työryhmän ehdotus ammatillisen koulutuksen kustannusten ja tulojen tiedonkeruun lomakkeiksi ja niiden täyttöohjeiksi vuonna 2006

3.1 Oppilaitosmuotoinen ammatillinen peruskoulutus

3.1.1 Yleistä

Ammatillisen koulutuksen kustannusten ja tulojen seuranta on pyritty kehittämään sellaiseksi, että se mahdollisimman hyvin tuottaa tietoa ammatillisen koulutuksen järjestäjän koulutustoiminnan ja muun toiminnan rahoituskokonaisuudesta. Kustannus- ja tulotiedot kerätään siten, että ne täyttävät rahoitusjärjestelmän tietotarpeet, toiminnan taloudellisuuden ja tuloksellisuuden tarkastelun tietotarpeet sekä ammatillisen koulutuksen järjestäjän toimintansa kehittämiseksi tarvitseman tiedon tarpeen. Lisäksi kysytään toiminnan seurannan ja kehittämisen kannalta tarpeellisia suoritettietoja.

Säännökset

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 54 §:n mukaan tulee kunnan ja kuntayhtymän toimittaa opetusministeriölle laissa tarkoitetun rahoituksen määrittämiseksi tarvittavat talousarvioon, taloussuunnitelmaan, tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen perustuvat tiedot sekä muut rahoituksen määrittämiseksi tarpeelliset kustannuksia ja toiminnan laajuutta koskevat tiedot siten kuin opetusministeriö määrää. Myös yksityisen koulutuksen järjestäjän tulee toimittaa vastaavat tiedot ministeriölle. Yksikköhinnan määrittämiseksi tarpeelliset kustannustiedot ja tiedot tuloista kerätään ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä vuosittain. Opetusministeriön ja Opetushallituksen välisessä tulossopimuksessa on sovittu, että tässä tarkoitetut tiedot kerää Opetushallitus.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 43 §:n mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjällä on tehtäviään hoitaessaan oikeus saada valtion ja kunnan viranomaiselta koulutuksen suunnittelun ja järjestämisen kannalta tarpeelliset tilastotiedot ja muut vastaavat tiedot. Säännöksen 2 §:n mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjän tulee pyynnöstä toimittaa valtion opetushallintoviranomaiselle sen määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot.

Rahoituslain 1 §:n mukaan lailla rahoitetaan mm. ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) säädettyä toimintaa. Käyttökustannusten rahoituksen laskemisen lähtökohtana ovat mainitun lain mukaisen toiminnan järjestämisestä aiheutuneet kirjanpidon mukaiset ammatillisen koulutuksen käyttökustannukset bruttomääräisenä. Niiden perusteella lasketaan valtioneuvoston ammatilliselle peruskoulutukselle säätämä keskimääräinen yksikköhinta sekä lasketaan kullekin koulutuksen järjestäjälle määrättävä yksikköhinta.

Edellä mainittuihin ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (valtionosuuteen oikeuttavaan kustannuspohjaan) ei kuitenkaan voida sisällyttää kaikkia toiminnan järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Rahoituslain 23 §:n mukaan tiettyjä, alla lueteltuja kustannuksia, ei pidetä lain tarkoittamina käyttökustannuksina:

- 1 laissa tarkoitetusta perustamishankkeesta eikä maa-alueen hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuneita kustannuksia;
- 2 opiskelijoiden koulumatkakuljetuksen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia;
- 2a tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa; (21.12.2001/1389)
- 3 lainojen hoitokustannuksia eikä laskennallisia korkoja ja poistoja;

Rahoituslain 23 §:n 4 momentin mukaan (HE 88/2005 vp) tämä ei koske ammattikorkeakoulun ylläpitäjän ja ammatillisen koulutuksen järjestäjän kirjanpidon mukaisia poistoja, joista on voimassa, mitä 20 §:n 2 momentissa säädetään.
- 4 kustannuksia, joihin myönnetään erikseen lakiin perustuvaa valtionrahoitusta;
- 5 maksuja 1 §:ssä mainittujen lakien ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen toiminnan järjestäjille, jos maksujen perusteena olevasta toiminnasta toiminnan järjestäjille aiheutuvat kustannukset otetaan huomioon yksikköhintoja laskettaessa;
- 6 1 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjän maksullisen palvelutoiminnan kustannuksia; eikä
- 7) muita kuin välittömästi 1 §:ssä mainittujen lakien mukaisen toiminnan järjestämisestä aiheutuneita hallintokustannuksia.

Koulutusmuotojen käyttökustannukset, joihin myönnetään rahoitusta Euroopan yhteisöjen talousarviosta, saadaan lukea rahoitettaviksi käyttökustannuksiksi siltä osin kuin Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnettävä ja sitä vastaava valtion talousarvion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei niitä kata.

Rahoituslainsäädäntö (rahoituslaki ja rahoitusasetus) muuttuu 1.1.2006 lukien (HE 88/2005 vp). Keskeiset muutokset ammatillisen peruskoulutuksen osalta ovat erillisestä investointien hankekohtaisesta valtionosuusjärjestelmästä luopuminen ja tuloksellisuuden ottaminen käyttökustannusten laskennallisen rahoituksen määräytymisperusteeksi. Ammatillisen koulutuksen järjestäjän ammatilliseen koulutukseen liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot luetaan mukaan yksikköhintojen laskemisen perusteena käytettäviin kustannuksiin. Kustannuksiltaan alle 320 000 euron suuruisia niin sanottuja pieniä hankkeita ei saa merkitä yksikköhinnan laskemisessa käytettäviin kustannuksiin, jollei kysymys ole kirjanpidon mukaisista vuosikuluista. Maksetut vuokrat luetaan edelleenkin kustannuspohjaan, mutta erillisistä vuokria varten myönnettävästä yksikköhinnan korotuksista luovutaan. Siirtymäkautena turvataan perustamishankkeiden rahoituksen säilyminen valtion vuoden 2005 talousarvion tasolla korottamalla yksikköhintaa poistuvien erien perusteella lasketulla ns. takuusummalla.

Poistot kysytään koulutusaloittain ja porrastustekijöittäin valtionosuustoiminnan osalta ja erikseen maksullisen palvelutoiminnan osalta. Tuloksellisuusrahoitusta varten tässä kyselyssä kysytään henkilöstön kehittämismittarin, läpäisymittarin ja opettajien kelpoisuusmittarin laskennassa tarvittavat tiedot (RahL 8 b §).

Päällekkäisen rahoituksen poistamiseksi valtionrahoituksen piiriin kuuluvaa toimintaa varten opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 42 §:n nojalla myönnettyjä valtionavustuksia vastaava euromäärä vähennetään asianomaisen toiminnan kokonaiskustannuksista (nettoutus). Valtionosuusviranomainen tekee vähennyksen kustannuspohjasta kustannusten laskemisvuonna myönnettyjen avustusten määrän mukaisesti eikä sitä huomioida kustannuksia ja tuloja ilmoitettaessa. Nettoutus ei koske toiminnan tuloksellisuuden perusteella myönnettävää tuloksellisuusrahoitusta eikä pelkästään valtion talousarvioon perustuvia valtionavustuksia.

**Kustannus- ja tulotietojen sekä suoritettietojen ilmoittaminen
ammattillisesta peruskoulutuksesta, ammatillisesta lisäkoulutuksesta
ja oppisopimuskoulutuksesta**

Kaikki ammatillisen koulutuksen järjestäjät ilmoittavat koulutuksen järjestäjää koskevat tiedot ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeistolla. Oppisopimusmuotoista koulutusta järjestävät ammatillisen koulutuksen järjestäjät täyttävät lisäksi oppisopimuskoulutuksen lomakkeiston. Ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjät täyttävät lisäksi ammatillisen lisäkoulutuksen lomakkeiston.

Tiedot kerätään joko koulutusaloittain ja porrastustekijöittäin tai koulutuksen järjestäjätason tietona. Viimeksi mainittu sisältää koulutuksen järjestäjän koko tässä mainitun koulutustoiminnan.

Ammatillisen peruskoulutuksen kustannustenkeruulomakkeella ilmoitetaan tiedot oppilaitosmuotoisesta ammatilliseen perustutkintoon johtavasta opetussuunnitelmaperusteisesta koulutuksesta ja näyttötutkintoon valmistavasta koulutuksesta sekä ei- tutkintotavoitteisesta vammaisten valmentavasta ja kuntouttavasta opetuksesta ja ohjauksesta, maahanmuuttajien valmistavasta koulutuksesta, ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavasta ja valmistavasta koulutuksesta ja talouskouluopetuksesta.

Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhintojen laskemiseksi tarvittavat valtionosuuspohjaan sisällytettävät kustannustiedot kysytään lomakkeella kohdissa K1–K9. Tiedot kerätään koulutusaloittain ja porrastustekijöittäin. Kustannustietojen tulee vastata ammatillisen peruskoulutuksen vuoden 2006 tilastointipäivien mukaisia opiskelijamääriä. Seurantatietona kerätään tietoa valtionosuuspohjaan kuulumattomista menoista, joiden pohjalta voidaan arvioida koulutuksen järjestäjän toimintaa kokonaisuudessaan. Suoritettiedot kerätään kohdissa S1–S2.

Koulutuksen järjestäjätasolla kerättäviä tietoja ovat maksullisen palvelutoiminnan kustannukset ja tulot E2, investoinnit E4 ja varaukset ja siirrot rahastoihin E6 sekä kansainvälisen toiminnan kustannukset ja tulot E1. Kansainvälisen toiminnan kustannukset ja tulot sisältyvät lisäksi ilmoituksessa joko maksullisen palvelutoiminnan tietoihin tai kohtien K1–K8 alakohtaisesti/porrastustekijöittäin kysyttyihin kustannustietoihin siltä osin kuin ne ovat yksikköhintojen laskennassa huomioitavia tietoja.

Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen tiedot kysytään erikseen omilla lomakkeillaan.

Ammatillinen lisäkoulutus (ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot ja niihin valmistava koulutus sekä muu ammatillinen ei- tutkintotavoitteinen lisäkoulutus) ilmoitetaan

erillisillä tiedonkeruulomakkeilla.

Ammatillisen peruskoulutuksen tiedonkeruulomakkeella koulutuksen järjestäjätasolla kysyttävissä kohdissa E1–E9 kerätään tiedot myös oppisopimuskoulutuksena järjestettävästä ammatillisesta perus- ja lisäkoulutuksesta sekä ammatillisesta lisäkoulutuksesta. Tulostulosta varten kysyttäviin koulutuksen tietoihin kohdassa K0 ilmoitetaan myös oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen peruskoulutuksen tiedot.

Kiinteistökustannukset, yhteiset toiminnot ja hallintokustannukset tulee jakaa toimintoista aiheutuneiden kustannusten mukaan (ns. aiheuttamisperiaatteen mukaan) ammatillisen peruskoulutuksen, oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen sekä maksullisena palvelutoimintana järjestetyn koulutuksen kustannuksiin. Yhteiset kustannukset, joita ei suoraan voida kohdistaa edellä mainitun mukaisesti, jaetaan laskennallisin perustein esimerkiksi työajan, opiskelijamäärien, opetustuntien tai neliöiden suhteessa.

Koulutuksen kustannus- ja tulotiedot vuodelta 2006 ilmoitetaan täysin euroina.

Tiedot annetaan internetissä 22.3.–15.4.2007 välisenä aikana erillisessä ohjeessa tarkemmin kerrotun mukaisesti. Tietojen oikeellisuuden tarkistamisen helpottamiseksi koulutuksen järjestäjän ilmoittamista ja tallentamista tiedoista koetaan yhteenvetolaskelma, jonka järjestäjä [www-tallennusjärjestelmän](http://www-tallennusjarjestelma.fi) kautta hyväksyy.

3.1.2 Lomakkeiden täyttöohjeet

Kustannus- ja tulolajit (sarakeet M1–M3 ja rivit R2–R9)

Sarakkeissa ilmoitetaan kustannukset ja niitä vastaavat tulot. Menot ja tulot ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa ja veron määrä merkitään omaan sarakkeeseen. Tummennettuja kohtia ei täytetä.

Kustannuslajit ja arvonlisäverot

Henkilöstömenot (M1)

Henkilöstömenot ilmoitetaan nettona henkilöstökorvauksilla vähennettynä.

Tässä ilmoitetaan palkat, lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut, ryhmähenkivakuutusmaksut, kunnallisten oppilaitosten ns. vanhat eläkkeet ja kokouspalkkiot. Työllistettyjen palkkaamisesta aiheutuneista kustannuksista ilmoitetaan ainoastaan nettomeno.

Muut menot (ei sisällä ALV:a) (M2)

Muut kuin henkilöstömenot ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa, esimerkiksi matkakorvaukset, henkilöstön koulutusmenot, toimistotarvikkeet, materiaalihankinnat, posti- ja puhelinmaksut, opetusvälineet, koneiden ja kaluston vuokrat ja kunnossapito sekä kiinteistövero.

Arvonlisäverot (M3)

Tässä sarakkeessa ilmoitetaan tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyneet arvonlisäverot, joko maksetun tai palautusjärjestelmään kirjatun mukaisena.

Tulolajit ja arvonlisävero

- Tulot ilmoitetaan rahoituslähteittäin, joita ovat valtion erillisrahoitus, EU-rahoitus ja muu erillisrahoitus. Tuloihin ei sisällytetä arvonlisäveron osuutta, vaan arvonlisäverot ilmoitetaan omana kohtana.

Valtion erillisrahoitus (R2)

- Valtion erillisrahoitus sisältää esim. opetusministeriön ja Opetushallituksen myöntämät (RahL 42 §) mukaiset erillisavustukset esim. kansainvälistymiseen, työssäoppimisen kehittämiseen myönnettyt avustukset ja muut ammatillisen koulutuksen kehittämiseen myönnettyt hankerahoitukset. Koska lomakkeella ilmoitetaan toimintojen varainhoitovuoden kustannukset, vastaavasti saaduista avustuksista ilmoitetaan ainoastaan se osuus, mikä varainhoitovuonna on käytetty. EU-hankkeisiin mahdollisesti valtiolta saatu erillinen kansallinen osuus ilmoitetaan tässä.

EU-rahoitus (R3)

- EU-rahoitus sisältää EU:n myöntämät avustukset (Tilastokeskuksen taloustilastoluokituksen mukaisesti). Tässä ilmoitetaan esimerkiksi Leonardo-ohjelmaan liittyvä tulo-rahoitus.

Muu erillisrahoitus (R8)

- Muuta erillisrahoitusta voivat olla esim. maksut palveluista ja tavaroista. Lisäksi ilmoitetaan käyttökorvaukset ja vuokrat, lahjoitukset ja avustukset, kaluston myyntitulot, opiskelijoille myydyistä materiaalista veloitetut korvaukset sekä sponsorointitulot ja yksityisopiskelijoiden maksut.

Arvonlisävero (R9)

- Ilmoitetaan tavaroiden ja palveluiden myynnistä perityt myyntihintaan sisältyneet arvonlisäverot.

3.1.2.1 Koulutusaloittain ja porrastuskoulutuksittain ilmoitettavat kustannus- ja suorit tiedot

Ammatillisen peruskoulutuksen opetustoiminnan, kiinteistöjen ylläpidon kustannukset, opintososiaalisten etujen sekä yhteisten toimintojen ja hallinnon kustannukset kohdistetaan koulutus alalle ja porrastustekijälle aiheutuneiden kustannusten mukaan (ns. aiheuttamisperiaatteen mukaan) tai jos aiheuttamisperiaatetta ei voi noudattaa, kohdistetaan kustannukset laskennallisesti kutakin kustannustekijää parhaiten kuvaavan suoritteiden kuten esimerkiksi työajan, opiskelijamäärien, opetustuntien tai neliöiden suhteessa.

Vammaisille opiskelijoille järjestetyn valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen, maahanmuuttajille järjestetyn ammatillisen peruskoulutuksen valmistavan koulutuksen, ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen ja kotitalousopetusta muuna kuin ammatillisena peruskoulutuksena järjestetyn koulutuksen (talouskouluopetuksen) tietoja ei sisällytetä alakohtaisiin lukuihin vaan tiedot ilmoitetaan lomakkeilla omina koulutusaloina. Tiedot ilmoitetaan sen mukaisesti kuin opiskelijat on ilmoitettu tilastointipäivinä.

Mikäli Euroopan sosiaalirahastohankkeen osana on toteutettu koulutustehtävään kuuluvaa koulutusta, joka on rahoitettu omalla rahoituksella, kustannukset ilmoitetaan kohdissa K1–K8 omarahoitusosuutta vastaavalta osaltaan sekä tarvittaessa kohdassa E1.

K1 Opetustoiminta

- Ilmoitetaan opettajien ja luennoitsijoiden palkat ym. kustannukset, opetusmateriaalit, välineet ja laitteet sekä koulutuspalvelujen ostot. Koulutuspalvelun ostaja ilmoittaa palvelujen ostot tämän kohdan muiden menojen sarakkeella. Myyjä ilmoittaa palvelujen myynnistä aiheutuneet kustannukset ja tulot maksullisen palvelutoiminnan kohdassa E2.7. Ks. ohjeen kohta E2.
- Opetustoiminnan koneiden ja kaluston hankintakustannukset, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, merkitään kyselyssä ainoastaan kohtaan E4
- Opetustoiminnan kustannukset ilmoitetaan seuraavasti:

K1.1 Opetus (lukuun ottamatta kohtia K1.2–K1.4)

- Ilmoitetaan opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä aiheutuneet kustannukset sekä ammatilliseen perustutkintoon johtavaa koulutusta tukeva palvelu- ja kehittämistoiminta. Muu kuin ammatillista peruskoulutusta tukeva palvelu- ja kehittämistoiminta ilmoitetaan maksullisessa palvelutoiminnassa (E2).

K1.2 Ammattiosaamisen näytöt

- Ammattiosaamisen näytössä opiskelija osoittaa tekemällä työtehtäviä, miten hyvin hän on saavuttanut työelämän edellyttämän ammattitaidon. Ammattiosaamisen näytöt sijoittuvat koko koulutuksen ajalle ja ne ovat osa (opetussuunnitelmaperusteista) koulutusta ja opiskelijan arviointia.
- Ammattiosaamisen näytöt otetaan käyttöön viimeistään elokuussa 2006 alkaneessa opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa (L601/2005).
- Tässä kohdassa ilmoitetaan ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisestä aiheutuneet kokonaiskustannukset kuten opettajien ja muun henkilöstön suunnittelutyö ja ammattiosaamisen näyttöjen ohjaus.
- Ammattiosaamisen näytöistä vastaavan toimielimen kustannukset ilmoitetaan kohdassa K7.4.

K1.3 Työssäoppiminen

- Kotimaassa ja ulkomailla tapahtunut opetussuunnitelman mukainen työssäoppiminen. Työssäoppimisella tarkoitetaan kolmivuotisiin ammatillisiin perustutkintoihin kiinteästi kuuluvaa vähintään 20 opintoviikon opintoja, jossa osa opintojen tavoitteista opitaan työpaikalla. Mikäli työssäoppimisen jakson järjestäminen työpaikalla ei erittäin painavista syistä poikkeustapauksissa ole mahdollista, voidaan työssäoppiminen toteuttaa oppilaitoksen harjoitusyrityksessä tai vastaavin järjestelyin.
- Sisältää esim. työssäoppimispaikan suunnittelusta, hankkimisesta ja työssäoppimisjaksojen arvioinnista aiheutuneet kustannukset. Kustannuksina ilmoitetaan myös opettajien matkakustannukset. Työssäoppimisjaksosta aiheutuneet opiskelijoiden matkakustannukset ilmoitetaan myös tässä kohdassa. Työssäoppimisjakson ajalta opiskelijoiden ruokailukustannukset ilmoitetaan kohdassa K 3.2.1
- Tuloissa ilmoitetaan sarakkeessa R2 Valtion erillisrahoitus se osa valtionavustuksesta, joka on käytetty työssäoppimisen kustannuksiin vuonna 2006.

K1.4 Työnantajille maksetut korvaukset

- Ilmoitetaan oppilaitosmuotoisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän ja työnantajan välisen sopimuksen mukaiset työnantajille maksetut korvaukset, kuten työssäoppimiseen liittyvät sekä ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisestä työnantajille maksetut korvaukset.

K2. Kiinteistöjen ylläpito

- Kiinteistöjen ylläpidon kustannuksina ilmoitetaan kiinteistöhenkilökunnan palkat yms. menot, materiaalin ja palvelujen ostot, kunnossapitomenot, muut kiinteistön hoitoon ja ylläpitoon liittyvät menot sekä kiinteistövero ja kiinteistöjä palvelevan tontin ja kadun kunnossapitomenot, lukuun ottamatta oppilasasuntoloita tai henkilökunnan asuntoja. Maa-alueiden vuokrat ilmoitetaan kohdassa E9.1.9.
- Kiinteistön koneiden ja kaluston hankintakustannukset, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, merkitään kyselyssä ainoastaan kohtaan E4.
- Opintososiaalisena etuna järjestetyn majoituksen (Laki ammatillisesta koulutuksesta 630/1998, 37–39 §:t) kiinteistökustannukset ilmoitetaan asianomaisessa kohdassa K3.1.
- Opettajien ja muun henkilökunnan asuntojen kustannukset sekä vastaava vuokratulo ilmoitetaan kohdassa E2. Mikäli koulutuksen järjestäjä on vuokrannut oppilasasuntolapaikkoja ulkopuolisille, saadut vuokratulot ja asuntolan kustannukset ilmoitetaan tältä osin kohdassa E2.9. Kiinteistökustannukset, jotka kohdistuvat maksulliseen palvelutoimintaan ilmoitetaan kohdassa E2.

K2.1 Omat tilat

- Ilmoitetaan koulutuksen järjestäjän omistamien ja valtionosuuteen oikeuttavan toiminnan käytössä olleiden tilojen aiheuttamat kustannukset seuraavasti:

E2.1.1 Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus

- Ilmoitetaan ns. sisäiseen eli laskennalliseen vuokraan sisältyvä pääomavuokran osuus. Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus ei ole valtionosuuteen oikeuttavaa menoa. Tieto ilmoitetaan kuitenkin tässä kohdassa, eikä kohdassa E2 tai E9.

K2.1.9 Muu kiinteistöjen ylläpito

- Ilmoitetaan sisäiseen vuokraan sisältyvän hoitovastikkeen osuus sekä muut kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitomenot.

K2.2 Vuokratilat

- Ilmoitetaan vuokratiloista maksetut vuokrakustannukset ja siivous-, lämpö-, sähkö- ja muut kiinteistön ylläpitokustannukset.

K3.1 Majoitus

(rahoitusasetuksen 10 §:n mukainen luokittelu)

- Ilmoitetaan ainoastaan opiskelijoiden maksuttoman asuntoetuuden kustannukset.

- Oppilasasuntoloiden henkilökunnan palkat yms. menot, materiaalin ja palvelujen ostot, vuokrat ja muut oppilasasuntoloiden ylläpitokustannukset, myös kiinteistökustannukset sekä muut majoitukseen liittyvät kustannukset.

K3.1.2 Erityisen koulutustehtävän erityisopetuksessa saaneet (erityisoppilaitokset)

- Ilmoitetaan rahoitusasetuksen 10 §:n 3 momentin mukainen majoitus eli ammatillisten erityisoppilaitosten majoituksen kustannukset maksuttoman majoitusetuuden osalta.

K3.1.3 Sisäoppilaitokset

- Ilmoitetaan rahoitusasetuksen 10 §:n 4 momentin mukainen sisäoppilaitoksen majoitus eli kansanopistoissa ja liikunnan koulutuskeskuksissa järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen majoituksen kustannukset maksuttoman majoitusetuuden osalta.

K3.1.9 Muut majoitusetuudet

- Ilmoitetaan rahoitusasetuksen 10 §:n 1 momentin mukaisen majoituksen kustannukset maksuttoman majoitusetuuden osalta.

K3.2 Opiskelijaruokailu

- Ilmoitetaan ammatillisessa peruskoulutuksessa päätoimisia opintoja harjoittavien ruokailun kustannukset (vrt. laki ammatillisesta koulutuksesta 630/1998 37 § ja opintotukilaki) eli palkat, elintarvikkeet, kalusto, laitteet, kuljetukset, koneiden ja kaluston vuokrat sekä muut oppilasruokailun järjestämiseen liittyvät menot sekä myös muilta ostetut ruokailupalvelut. Ilmoitetaan ainoastaan maksuttoman ateriaetuuden kustannukset.
- Opiskelijaruokailutilojen kiinteistökustannukset ilmoitetaan kohdassa K2.
- Kohdassa ilmoitetaan myös työssäoppimisen ajalta maksetut opiskelijoiden ruokailukustannukset.
- Ammatillisen peruskoulutuksen yksityisopiskelijoiden, ulkopuolisten ruokailijoiden ja henkilökunnan maksullisen ruokailun ja työtoimintaan kuuluvan ruokailun kustannukset sekä tulot ilmoitetaan kohdassa E2.9, muu maksullinen palvelutoiminta.
- Opiskelijaruokailun kustannukset ilmoitetaan seuraavasti:

K3.2.1 Opiskelijaruokailun kustannukset

- Ilmoitetaan opiskelijoille opintososiaalisena etuna tarjotun ruokailun kustannukset. Sisältää myös työssäoppimisen ajalta maksetut ateriakorvaukset. Ks. kohta K1.3.

K3.2.2 Lisätyn ateriaetuuden saaneiden majoitettujen luonnonvara-alan opiskelijoiden ateriakustannukset

- Kustannukset ilmoitetaan alla mainitussa luonnonvara-alan ammatillisessa peruskoulutuksessa olevista ja lisätyn ateriaedun (aamiainen ja päivällinen päivittäisen kouluaterian lisäksi) saaneista majoitetuista opiskelijoista: maatalousalan, puutarhatalouden, metsäalan, luonto- ja ympäristöalan perustutkintoon johtava koulutus
- Tässä kohden ilmoitetaan kustannukset lisätyn ateriaedun eli aamiaisen ja päivällisen osalta.

K7 Yhteiset toiminnot

- Yhteisten toimintojen ja hallinnon koneiden ja kaluston hankintakustannukset, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, merkitään kyselyssä ainoastaan kohtaan E4.
- Yhteisten toimintojen kustannukset ilmoitetaan seuraavasti:

K7.1 Kirjasto- ja tietopalvelut

- Kirjasto- ja tietopalvelutehtävissä toimivan henkilöstön palkkaus- ym. kustannukset, kokoelmat, lehdet, kirjallisuus, ohjelmistot, tietoliikennekulut.

K7.2 Tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut

- Ilmoitetaan opetuksen ja yhteisten toimintojen tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelujen kustannukset.

K7.3 Markkinointi ja viestintä

- Ilmoitetaan markkinoinnin ja viestinnän kustannukset; ammatilliseen perustutkintoon johtavan koulutuksen markkinointi potentiaalisille opiskelijoille ja muille sidosryhmille.

K7.4 Ammattiosaamisen näytöt (toimielin)

- Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelua ja toteuttamista varten koulutuksen järjestäjän tulee asettaa toimielin tai useampia toimielimiä, joihin kuuluu koulutuksen järjestäjää, opettajia ja opiskelijoita sekä työ- ja elinkeinoelämää edustavia jäseniä
- Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaaviin toimielimiin nimettyjen henkilöiden palkkiot ym. hallinnolliset kustannukset (L601/2005).

K7.9 Opetuksen hallinto ja muut yhteiset toiminnot

- Kohtaan merkitään opetuksen järjestämiseen liittyvän hallinnon, opiskelijahallinnon ja opetuksen tukitoiminnan kustannukset esimerkiksi rehtorin, apulaisrehtorin, koulutusohjelmajohtajien, opinto-ohjaajien palkkauskustannukset, opetushenkilöstön ja opetuksen tukihenkilöstön ammattitaidon kehittämisen ja ylläpitämisen kustannukset sekä muut yhteisistä toiminnoista aiheutuneet kustannukset.
- Kohtaan merkitään ura- ja rekrytointipalvelut, jotka sisältävät opiskelija- ja työnantajapalveluja, joiden tarkoituksena on parantaa koulutuksen järjestäjän työelämysuhteita ja koulutuksesta valmistuvien työllistymistä. Opiskelijapalvelut sisältävät sekä urasuunnitteluun että työnhakuun ja rekrytointiin liittyviä palveluja. Myytäessä ura- ja rekrytointipalveluja ulkopuolisille, kustannukset ja tulot ilmoitetaan tältä osin kohdassa Maksullinen palvelutoiminta E2.

K8 Koulutuksen järjestäjän hallinto

- Ilmoitetaan valtionosuuspohjaan kuuluvat ammatillisen koulutuksen järjestäjän hallinnosta aiheutuneet kustannukset. Valtionosuuspohjaan eivät kuulu sellaiset hallintokustannukset, jotka eivät aiheudu välittömästi ammatillisen koulutuksen järjestämisestä (RahL 23 §).

- Kohtaan merkitään koulutuksen järjestäjän hallinnon kustannukset, esimerkiksi johtokunnan ja hallituksen kokouspalkkiot, kuntayhtymän johtajan, johtavan rehtorin, talousjohtajan, henkilöstöhallinnon, palkanlaskennan ja taloushallinnon palkkauskustannukset, palvelujen ja materiaalien ostot sekä muut toiminnasta aiheutuneet kustannukset. Kohtaan merkitään myös hallintoon kohdentuvat tietohallinnon ja -tekniikan ylläpidosta aiheutuneet kustannukset sekä hallinto henkilöstön ammattitaidon kehittämisen ja ylläpitämisen kustannukset, esim. täydennyskoulutus sekä mm. työsuojelun, yhteistoimintamenettelyn ja luottamusmiestoiminnan kustannukset, osuus puhelin- ja teleliikenteen kustannuksista sekä tarvikkekustannukset.

K10. Opetus, majoitus, opiskelijaruokailu, kiinteistöjen ylläpito, yhteiset toiminnot ja hallinto, kustannukset yhteensä (K1–K8),

ei sisällä kohdan E2.1.1 sisäiseen vuokraan sisältyvää pääomakustannusta.

K9. Poistot

- Ilmoitetaan vuoden 2006 kirjanpidon mukaiset ammatilliseen peruskoulutukseen kohdistetut poistosuunnitelman mukaiset poistot. Poistoja ei sisällytetä koulutusaloittain ja porrastustekijöittäin kysyttäviin kohtien K1–K8 kustannuksiin.
- Maksulliseen palvelutoimintaan kohdistettavat poistot ilmoitetaan kohdassa E5.

K9.1 Poistot rakennuksista

K9.9 Muut poistot

K9.0 Poistot yhteensä

S1. Opetuksen suoritteet

S1.1 Opetustuntien lukumäärä

- Opetustuntien lukumäärään sisällytetään opettajien ja opinto-ohjaajien lähiopetuksen-, etäopetuksen- ja monimuoto-opetuksen tunnit sekä työssäoppimisen ohjauksen ja opinto-ohjauksen tunnit opetussuunnitelmaperusteisessa ja näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa.

S1.2 Lähiopetuksena annettujen opetustuntien lukumäärä

- Ilmoitetaan kohdan S1.1 opetustuntien lukumäärään sisältyvä opettajan ja opinto-ohjaajan johdolla oppilaitoksessa tai muussa oppimisympäristössä läsnä ollen tapahtuvan opetuksen tai ohjauksen tuntimäärä. Kohtien S1.2.1 ja S1.2.2 tuntien lukumäärä yhteensä voi olla suurempi kuin kohdan S1.2 esimerkiksi siitä syystä, että opetusta on annettu yhteisissä opetusryhmissä.

S1.2.1 josta lähiopetustuntien lukumäärä

opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa

- Ilmoitetaan kohtaan S1.2 sisältyvien lähiopetustuntien lukumäärä opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa.

*S1.2.2 josta lähiopetustuntien lukumäärä
näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa*

- Ilmoitetaan kohtaan S1.2 sisältyvien lähiopetustuntien lukumäärä näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa.

S1.3 Suoritetut opintoviikot (ilman hyväksiluettuja opintoviikkoja)

- Tähän ilmoitetaan opiskelijoiden vuoden 2006 aikana suorittamien opintoviikkojen yhteismäärä. Mukaan luetaan sekä koulutuksen järjestäjän itse järjestämässä koulutuksessa että koulutuksen järjestäjän ostamassa koulutuksessa suoritetut opintoviikot. Hyväksiluettuja opintoviikkoja ei lasketa mukaan.

S1.3.1 josta opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa suoritetut opintoviikot

- Tähän ilmoitetaan kohtaan S1.3 sisältyvä opetussuunnitelmaperusteisen koulutuksen opiskelijoiden vuoden 2006 aikana suorittamien opintoviikkojen yhteismäärä. Mukaan luetaan sekä koulutuksen järjestäjän itse järjestämässä koulutuksessa että koulutuksen järjestäjän ostamassa koulutuksessa suoritetut opintoviikot. Hyväksiluettuja opintoviikkoja ei lasketa mukaan.

S1.3.1.1 josta työssäoppimisen opintoviikot

- Ilmoitetaan kohtaan S1.3.1 sisältyvät vuoden 2006 aikana työssäoppimisena suoritetut opetussuunnitelmaperusteisen koulutuksen opintoviikot.

S1.4 Ammattiosaamisen näyttötilaisuuksien lukumäärä

- Ilmoitetaan kalenterivuoden aikana järjestettyjen ammattiosaamisen näyttötilaisuuksien lukumäärä yhteensä. Näyttötilaisuuteen voi osallistua yksi tai useampi opiskelija näytön järjestämistavasta riippuen.

S1.5 Hyväksytysti suoritetut ammattiosaamisen näytöt

- Ilmoitetaan kalenterivuoden aikana hyväksytysti suoritettujen ammattiosaamisen näyttöjen lukumäärä.

S 1.6 Ammattiosaamisen näyttöihin osallistuneiden lukumäärä

- Ilmoitetaan ammattiosaamisen näyttötilaisuuksiin kalenterivuoden aikana osallistuneiden lukumäärä. Opiskelija voi kalenterivuoden aikana osallistua useita kertoja näyttöön.

S1.7 Lukiokoulutuksen järjestäjältä ostetut kurssit

- Ilmoitetaan vuoden 2006 aikana ostettujen kurssien lukumäärä. Kurssien lukumäärä lasketaan opiskelijan saamien kurssien mukaisesti.

S1.8 Toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä ostetut opintoviikot

- Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 10 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä voi hankkia osan laissa tarkoitetuista palveluista toiselta koulutuksen järjestäjältä

tai muulta yhteisöltä taikka säätiöltä; esimerkiksi yhteistyösopimusten perusteella ammatillisen koulutuksen järjestäjältä ostetut opintoviikot.

S2. Kiinteistöjen huoneistopinta-alat

- Huoneistopinta-alan neliömetrit ilmoitetaan kokonaislukuina. Mikäli koulutuksen järjestäjän käytössä olevien tilojen osalta on vuoden aikana tapahtunut merkittäviä muutoksia, ilmoitetaan keskimääräinen pinta-ala.

S2.1 Omat tilat

- Ilman opintososiaalisena etuna tarjotun majoituksen tiloja sekä maksullisen palvelutoiminnan käytössä olleita tiloja.

S2.9 Vuokratilat (ei sis. tuntiperusteisia tiloja)

- Ilmoitetaan huoneistopinta-alat ulkopuolisilta vuokratuista tiloista.

3.1.2.2 Koulutuksen järjestäjäkohtaisesti ilmoitettavat tiedot

Koulutuksen järjestäjätason tiedot ilmoitetaan seuraavasti:

- Ammatillisen peruskoulutuksen tiedot sisällytetään kohtiin T10, K0 ja E1–E9.
- Oppisopimuskoulutuksen tiedot sisällytetään kohtiin K0 ja E1–E9.
- Ammatillisen lisäkoulutuksen tiedot sisällytetään kohtiin E1–E9.

T0. Tulot yhteensä kohdista opetus, majoitus, opiskelijaruokailu, kiinteistöjen ylläpito, yhteiset toiminnot ja hallinto

- Ilmoitetaan kohtia K1–K8 vastaavat tulot koulutuksen järjestäjätasolla.
Tulot ilmoitetaan arvonlisäverottomina ja arvonlisäverot ilmoitetaan erikseen rivillä R9.

Tuloksellisuuden perusteella tehtävää yksikköhinnan porrastusta varten kerättävät tiedot:

Henkilöstön kehittämismittarin tiedot

K0.2 Ammatillisen peruskoulutuksen henkilöstön kehittämismenot

Henkilöstön kehittämismittarin tiedot sisältyvät ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeen kohtien K1–K8 kustannuksiin/oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeen kohtien K1–K8 kustannuksiin.

Ilmoitetaan ammatillisen peruskoulutuksen henkilöstön osaamisen uudistamisesta aiheutuneet kustannukset. Kustannustiedot kysytään arvonlisäverottomina ja erikseen ilmoitetaan arvonlisävero. Kustannuksiin sisällytetään:

1) Henkilöstön koulutus

- Kustannuksiin sisällytetään kaikki työnantajan maksamat koulutuksesta aiheutuneet kustannukset sisältäen koulutukseen osallistuneiden henkilöiden palkkakulut sekä sosiaalivakuutusmaksut.

- Työnantajan järjestämän tai hankkiman koulutuksen kustannuksien hyväksyminen laskettavaksi mukaan henkilöstön kehittämismittariin edellyttää hyväksyttyä koulutushakemusta tai sitä, että se on luonteeltaan koko henkilöstölle tai suurelle osalle henkilöstöä tarkoitettua yhdenmukaisesti järjestettyä koulutusta. Liikunta-, virkistäytymis-työkyvyn ylläpito- yms. päivät rajataan ulkopuolelle.
- Henkilökustannukset voidaan määritellä laskennallisesti käytetyn ajan perusteella, mikäli kustannuksia ei ole seurattu erikseen.

2) Opettajien työelämäyhteyksistä aiheutuneet kustannukset

- Näitä kustannuksia ovat mm. koulutuksen järjestäjän maksamat työelämäjakson henkilöstömenot, matka- ja majoituskustannukset sekä päivärahat ja muut välittömästi näihin liittyvät kustannukset.
- Työelämäyhteydellä tarkoitetaan sellaista jaksoa, jossa opettaja on vähintään viikon ajan tutustumassa ja/tai työskentelemässä oman ammattialansa tehtävissä yrityksessä tai yhteisössä.
- Opetussuunnitelman mukaisten opiskelijoiden työssäoppimisjaksojen suunnittelusta ja ohjauksesta aiheutuvia kustannuksia ei sisällytetä tähän kohtaan.
- Henkilöstön kehittämismittaria laskettaessa jakajana käytetään suoraan ammatillisen peruskoulutuksen ja oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen peruskoulutuksen kustannuslomakkeiden K1–K8 kohdista saatavien henkilöstömenojen summaa.

Oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen läpäisymittarin tiedot

Läpäisymittari kertoo koulutuksen järjestäjän vuonna 2003 aloittaneiden opiskelijoiden ja tästä aloittajajoukosta vuosina 2004–2006 tutkinnon suorittaneiden osuuden opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa.

Ilmoitetaan koulutusaloittain koulutuksen järjestäjän vuonna 2003 opintonsa aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärä nuorten ja aikuisten opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa.

Aloittaneella tarkoitetaan opiskelijaa, joka on aloittanut opintonsa vuoden 2003 aikana ja ilmoitettu rahoitukseen oikeuttavana opiskelijana opetussuunnitelmaperusteisessa nuorten tai aikuisten ammatillisessa peruskoulutuksessa ensimmäisen kerran joko tilastointipäivänä 20.1.2003 tai 20.9.2003. Mikäli opiskelija on aloittanut opintonsa 21.9–31.12.2003 välisenä aikana ja hänet on ensimmäisen kerran ilmoitettu rahoitukseen oikeuttavaksi opiskelijaksi 20.1.2004, ilmoitetaan opiskelija aloittaneeksi vuonna 2003.

Aloittaneista ilmoitetaan niiden opiskelijoiden lukumäärä, jotka ovat suorittaneet tutkinnon vuosina 2004–2006.

Läpäisymittarin laskennassa käytetään koulutuksen järjestäjän opintonsa aloittaneiden ja tästä joukosta valmistuneiden tilannetta yhteensä.

Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen peruskoulutuksen läpäisymittarin tiedot

Ilmoitetaan koulutuksen järjestäjän vuonna 2003 opintonsa aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärä nuorten ja aikuisten oppisopimuskoulutuksena toteutettavassa ammatillisessa peruskoulutuksessa (opetussuunnitelmaperusteinen ja näyttötutkintotavoitteinen koulutus).

Aloittaneella tarkoitetaan opiskelijaa, joka on aloittanut opintonsa vuoden 2003 aikana ja ilmoitettu rahoitukseen oikeuttavana opiskelijana ensimmäisen kerran joko tilastointipäivänä 20.1.2003 tai 20.9.2003. Mikäli opiskelija on aloittanut opintonsa 21.9–31.12.2003 välisenä aikana ja hänet on ensimmäisen kerran ilmoitettu rahoitukseen oikeuttavaksi opiskelijaksi 20.1.2004, ilmoitetaan opiskelija aloittaneeksi vuonna 2003.

Aloittaneista ilmoitetaan niiden opiskelijoiden lukumäärä, jotka ovat suorittaneet tutkinnon (saaneet tutkintotodistuksen) vuosina 2004–2006.

Opettajien kelpoisuusmittarin tiedot

Kohdassa kysytään koulutuksen järjestäjän lukumäärätiedot alakohtaisesti kaikista niistä ammatillisen peruskoulutuksen (nuoriso- ja aikuiskoulutuksen) opettajista, jotka olivat palvelussuhteessa koulutuksen järjestäjään 31.12.2006.

Lukumäärätiedot sisältävät toisen asteen ammatillista peruskoulutusta antavat (nuoriso- ja aikuiskoulutus) opettajat 31.12.2006 tilanteen mukaan; kaikki vakinaiset ja määräaikaiset opettajat, mukaan lukien virkavapaalla olevat ja vähintään 4 kuukautta viransijaisena toimivat (ml. rehtorit ja muut opetusvelvolliset johtajat, lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat, erityisopettajat, opinto-ohjaajat). Opettajien lukumäärätietoihin ei ilmoiteta luennoitsijoita ja vastaavia yksittäisiä/satunnaisia tunteja pitäviä.

Muodollisella kelpoisuudella tarkoitetaan sitä, että opettajalla on opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukainen kelpoisuus.

Kansainvälinen toiminta

E1. Kansainvälinen toiminta (sisältyy kohtiin K1–K8 tai E2)

- Sisältää myös oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen kansainvälisen toiminnan kustannukset.

E1.1 Vieraskielinen opetus

- Vieraskielisten koulutusohjelmien opetukseen liittyvät kustannukset sekä vieraskielinen opetus suomen-/ruotsinkielisissä koulutusohjelmissä. Toinen kotimainen kieli ei ole vieras kieli.

E1.2 Opiskelijaliikkuvuus

- Opiskelijoiden ulkomailla toteutettaviin opintokokonaisuuksiin ja harjoittelujaksoihin liittyvät ammatillisen koulutuksen järjestäjälle aiheutuvat kustannukset.

E1.3. Henkilöstöliikkuvuus

- Ilmoitetaan opettaja- ja asiantuntijavaihtoon osallistuvan henkilön palkka-, matka-, majoitus- ja päivärahakustannukset. Kohtaan ei kirjata toiminnasta aiheutuvia sijaisten palkkauskustannuksia.

E1.9 Muu kansainvälinen toiminta

- Ilmoitetaan kansainvälisestä toiminnasta aiheutuneet muut kustannukset.

E1.0 Kansainvälinen toiminta, kustannukset yhteensä

E1.0 Kansainvälinen toiminta, tulot rahoituslähteittäin yhteensä

Maksullinen palvelutoiminta

E2 Maksullinen palvelutoiminta

- Maksullisen palvelutoiminnan tiedot ilmoitetaan koulutuksen järjestäjäkohtaisesti. Nämä kustannukset ja tulot eivät sisälly edellä kohtiin K1–K9 ja T0, ei myöskään oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen lomakkeille kohtiin K1–K9 ja T0, eikä ammatillisen lisäkoulutuksen lomakkeilla annettaviin kustannus- ja tulotietoihin.
- Maksullinen palvelutoiminta on ammatillisen koulutuksen järjestäjän toimintaa markkinoilla, joilla yritykset tarjoavat vastaavia tuotteita ja palveluja. Maksullisessa palvelutoiminnassa koulutuksen järjestäjä laskuttaa järjestämistään koulutuksesta ja muista palveluista sekä tuotteista ulkopuolisia asiakkaita.
- Tässä kyselyssä ei maksullisena palvelutoimintana pidetä koulutuksen järjestäjän järjestämisluvassa määrätyn koulutustehtävän muodostamien sisäisten yksiköiden välistä myynti-/ostotoimintaa. Jos kuntajärjestäjän alaiset hallintokunnat ostavat palvelua koulutuksen järjestäjältä, kirjataan tältä osin myyty palvelu maksulliseen palvelutoimintaan.
- Maksullista palvelutoimintaa on esim.;
  - työvoimapoliittinen aikuiskoulutus
  - maksullisena palvelutoimintana hoidettu oppisopimuskoulutuksen tietopuolinen koulutus
  - koulutuksen järjestäjän omasta sisäisestä palvelujen myynnistä tai palvelujen myynnistä toiselle koulutuksen järjestäjälle aiheutuneita kustannuksia ei saa sisällyttää yksikköhinnan laskennan pohjana oleviin tietoihin (K1–K9), vaan nämä tulee ilmoittaa maksullisen palvelutoiminnan kustannuksiin.
  - esimerkiksi koulutuksen järjestäjien yhteistyösopimukseen perustuva ammatillisen perustutkinnon tai sen osan järjestäminen maksullisena palvelutoimintana (esim. metsäkoneenkuljettaja-koulutus -yhteistyö: kustannukset, jotka aiheutuvat koulutuksen myynnistä toiselle koulutuksen järjestäjälle tai ylläpitäjälle ilmoitetaan kohdassa E2.7. Jos koulutus on järjestämisluvassa olevaan koulutustehtävään kuuluvaa, ostaja saa ilmoittaa maksamansa erät valtionosuuspohjaan kohdissa K1–K8.) Kustannuksia ilmoittaa se, jolla on kyseinen koulutuksen järjestämislupa ja joka antaa todistuksen suoritetusta tutkinnosta.
  - Noste-ohjelmaan kuuluva, lääninhallituksen valtionavustuksella toteutettu aikuisten koulutustason kohottamisohjelman mukainen toiminta katsotaan tässä maksulliseksi palvelutoiminnaksi. Noste-rahoituksella vuonna 2006 toteutetusta koulutuksesta aiheutuneet kaikki kustannukset ilmoitetaan kohdassa E2. Noste-rahoituksen kustannukset eivät kuulu valtionosuuspohjaan, eikä niitä saa ilmoittaa kohdissa K1–K9
  - Työ- ja palvelutoiminnan myytävistä tuotteista tai asiakaspalveluna tehtävästä työstä saatavat tulot ja työtoiminnan tuloja vastaavat menot ilmoitetaan maksullisen palvelutoiminnan puolella. Siltä osin kuin tulot eivät työtoiminnan osalta kata kaikkia kustannuksia merkitään tämä osa kustannuksista valtionosuuteen oikeuttavan toiminnan kustannukseksi. Tällä jaolla pyritään välttämään kilpailun vääristymiä

oppilaitosten ja vastaavia palveluja tarjoavien yritysten välillä (ks. suositus opiskelijatöiden ja koulutuslaitosten tuottamien muiden hyödykkeiden hinnoittelusta 15.10.1998).

- Rakennerahastohankkeiden kautta myönnetty avustukset (esim. ESR- ja EAKR-hankkeet) ilmoitetaan tulojen sarakkeessa R3 (EU-rahoitus).
- Maksullisena palvelutoimintana järjestettävän koulutuksen, tutkimustoiminnan, kehitystyön ja muun palvelutoiminnan kustannuksia ei yksikköhintoja laskettaessa rahoituslain 23 §:n perusteella oteta huomioon ja siksi nämä kustannukset sekä tulot on pidettävä erillään yksikköhintojen laskennassa huomioon otettavasta toiminnasta.

Maksullisen palvelutoiminnan kustannukset kysytään seuraavan jaottelun mukaisesti:

E2.1. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus

E2.2 Lääninhallituksen hankkima ja rahoittama ammatillinen koulutus

- Noste-ohjelman mukainen ammatillinen peruskoulutus
- Tähän merkitään kaikki lääninhallitusten myöntämällä valtionavustuksilla rahoitettavan aikuisten koulutustason kohottamisohjelman (Noste-ohjelman) vuonna 2006 toteutetun koulutuksen kustannukset. Kustannuksia ilmoittaa vain se, joka koulutusta järjestää.

E2.3 Opetuksen yhteydessä tuotetut palvelut ja tuotteet

- Ammatillisena koulutuksena järjestettävän opetuksen yhteydessä ja osana koulutusta tapahtuva opetuksen työ- ja palvelutoiminta. Toiminnan hinnoittelussa voidaan ottaa huomioon opiskelijatöiden luonne, pidemmät toimitusajat ja koulutusvaiheesta johtuva työn suorittajien vähäisempi ammattitaito. Tässä ilmoitetaan ne toiminnan kustannukset, jotka katetaan edellä mainitun mukaisesti tapahtuvalla hinnoittelulla ja myös vastaavat tulot ilmoitetaan maksullisen palvelutoiminnan tulokohdassa E2.3. Jos tulot eivät kata kaikkia kustannuksia, loput kustannuksista ilmoitetaan kohdissa K1–K8.

E2.4 Yrityshautomotoiminta

- Yrityshautomotoiminnan kustannukset.

E2.5 Opetusmaatila ja harjoitusmetsä

- Se osuus opetusmaatilan ja harjoitusmetsän kustannuksista, joka on selkeästi määriteltävissä opetuksen kustannuksiksi, ilmoitetaan kohdissa K1–K8. Muut kuin opetuksen kustannukset ilmoitetaan tässä. Opetusmaatilan ja harjoitusmetsän osalta tulee täyttää myös erillinen kyselylomake.

E2.7 Koulutuksen ja osaamisen myynti

E2.9 Muu maksullinen palvelutoiminta

E2.0 Maksullinen palvelutoiminta, kustannukset yhteensä

Maksullisen palvelutoiminnan tulot kysytään seuraavan jaottelun mukaisesti:

E2.1. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus

- Työvoimahallinnon maksamat tuet ja avustukset

E2.2 Lääninhallituksen hankkima ja rahoittama ammatillinen koulutus

E2.3 Opetuksen yhteydessä tuotetut palvelut ja tuotteet

- Ks. maksullisen palvelutoiminnan kustannukset kohta E2.3.

E2.4 Yrityshautomotoiminta

- Yrityshautomotoiminnan tulot, tuet ja avustukset.

E2.5 Opetusmaatila ja harjoitusmetsä

- Se osuus opetusmaatilán ja harjoitusmetsán kustannuksista ja tulot jotka ovat selkeästi määriteltävissä opetuksen kustannuksiksi ja tuloiksi, ilmoitetaan kohdissa K1–K8. Muut kuin opetuksen tulot ilmoitetaan tässä.

E2.7 Koulutuksen ja osaamisen myynti

E2.7.1 Ammatilliseen perustutkintoon johtavan koulutuksen osan myynnistä toiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle saadut tulot

E2.7.2 Oppisopimuskoulutuksen tietopuolisten opintojen myynnistä toiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle saadut tulot

E2.7.3 Koulutuksen myynnistä lukiokoulutuksen järjestäjälle saadut tulot

E2.7.9 Muu koulutuksen ja osaamisen myynti

E2.9 Muu maksullinen palvelutoiminta

E2.0 Maksullinen palvelutoiminta, tulot yhteensä

- Tulojen arvonlisäveron osuus ilmoitetaan erikseen rivillä E2.0 ja sarakkeessa R9.

Maksullisen palvelutoiminnan suoritteet

S 1.9 Lukiokoulutuksen järjestäjälle myydyt opintoviikot

S 2.0 Toiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myydyt opintoviikot

E5 Maksullisen palvelutoiminnan poistot

E5.1 Rakennusten poistot

E5.9 Muiden investointien poistot

E5.0 Maksullisen palvelutoiminnan poistot yhteensä

E4 Investoinnit

- Ilmoitetaan ammatilliseen peruskoulutukseen kohdistuneet koulutuksen järjestäjän kirjanpidon mukaiset investoinnit, joista ilmoitetaan maksulliseen palvelutoimintaan kohdistuneet investoinnit erikseen. Investoinnit ilmoitetaan ennen tilivuoden poistojen vähentämistä. Koneiden, kalustamisen, rakentamisen ja perusparantamisen kustannuksia, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, ei saa sisällyttää valtionosuuspohjan (kohdat K1–K8) kustannuksiin, vaan ne merkitään kohtaan E4.
- Varainhoitovuoden investoinnit ilmoitetaan suoriteperusteisesti. Tuloihin ilmoitetaan ainoastaan saadut erillisrahoitukset, kuten esim. perustamishankkeiden valtionosuus. Investoinnit ilmoitetaan arvonalisäverottomina ja investointeihin sisältyvät arvonalisäverot ilmoitetaan erikseen.

E4.1 Rakennusinvestoinnit

- Ilmoitetaan tilojen rakentaminen, hankinta, peruskorjaus tai niitä vastaava toimenpide ja tähän liittyvä irtaimen omaisuuden hankinta. Tässä ilmoitetaan vuoteen 2006 kohdistuneet menot.

E4.1.2 josta maksullisen palvelutoiminnan, oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen osuus

E4.9 Muut investoinnit

- Ilmoitetaan muut kuin rakennusinvestoinnit.

E4.9.2 josta maksullisen palvelutoiminnan, oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen osuus

E6. Varaukset ja siirrot rahastoihin

- Mikäli kirjanpidon mukaisia varauksia, purkuja ja siirtoja rahastoihin on tehty, ilmoitetaan tiedot seuraavasti:

E6.1 Investointivaraukset

E6.1.1 Rakennukset

E6.1.2 Muut varaukset

E6.2 Siirrot rahastoihin

E6.2.1 siirrot investointirahastoihin

E6.2.2 siirrot muihin rahastoihin

E6.0 Varaukset ja siirrot rahastoihin yhteensä

E9 Kokonaiskustannukset ja rahoitus

- Tietoja, joita tarvitaan tarkasteltaessa koulutuksen järjestäjän kokonaiskustannuksia ja rahoitusta.

E9.1.9 Muut kustannukset

- Seuraavat tiedot ilmoitetaan ainoastaan tässä kohdassa:
  - Maa-alueiden vuokrat
  - Kansanterveyslain ja lastensuojelulain mukainen toiminta (esim. sosiaali- ja koulukuraattoritoiminta)
  - Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain (48/1997) mukaiset nettokustannukset
  - Lainojen hoitokustannukset ja laskennalliset korot

E9.2.5 Koulutuksen järjestäjän erikseen päättämä rahoitus

- Koulutuksen järjestäjän avustus/erillisrahoitus (määräraha) esim. kehittämis- tai investointihankkeeseen. Myös kuntien lisäpanostus/rahoitus kuntayhtymän järjestämään ammatilliseen koulutukseen.. Rahoituspäätös voidaan tehdä myös kesken vuotta. Kohdassa ei ilmoiteta tilinpäätöksen tulojen ja menojen erotusta.

E9.2.9 Muu rahoitus

- Ilmoitetaan muut tulot kuten lahjoitukset, käyttöomaisuuden (rakennukset, koneet, laitteet, arvopaperit) myyntitulot sekä satunnaiset tulot ja vuokra-arvojen pääomakorvauksiin saatavat valtionosuudet.

3.1.3 Oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen lomake

Ammatillisen koulutuksen kustannukset ja tulot vuonna 2006

OPETUSHALLITUS
Laskentapalvelut
PL 380
00531 HELSINKI

Telefax
09-7747 7766

K ja E -lomakkeet

Yhteystiedot

Koulutuksen järjestäjä	Yhteys henkilön nimi ³
	Puhelin
	Telefax
	Sähköposti
Osoite	
Tietojen varmennus, allekirjoitus ja päiväys	

1) Koulutuksen järjestäjän numero löytyy esim. koontilistalta kohdasta "saajatunnus".

3) Tässä ilmoitetaan sen henkilön yhteystiedot, jolta voi kysyä lisäselvitystä ammatillisen koulutuksen lomakkeen sisällöstä.

K -lomake

	Koulutusala/ porrastettava koulutus		
	Henkilöstömenot M1	Muut menot (ei sisällä alv:a) M2	Arvonlisäverot M3
Kustannukset			
K1 Opetustoiminta			
K1.1 Opetus (lukuunottamatta kohtia K1.2-K1.4)			
K1.2 Ammattiosaamisen näytöt			
K1.3 Työssäoppiminen			
K1.4 Työnantajille maksetut korvaukset			
K2 Kiinteistöjen ylläpito			
K2.1 Omat tilat			
E2.1.1 Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus			
K2.1.9 Muu kiinteistöjen ylläpito			
K2.2 Vuokratilat			
K3.1 Majoitus			
K3.1.2 Erityisen koulutustehtävän erityisopetuksessa saaneet (erityisoppilaitokset)			
K3.1.3 Sisäoppilaitokset			
K3.1.9 Muut majoitusetuudet			
K3.2 Opiskelijaruokailu			
K3.2.1 Opiskelijaruokailu (pl. kohta K3.2.2)			
K3.2.2 Lisätyn ateriatuuden saaneiden luonnonvara-ala opiskelijoiden ateriakustannukset			
K7 Yhteiset toiminnot			
K7.1 Kirjasto- ja tietopalvelut			
K7.2 Tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut			
K7.3 Markkinointi ja viestintä			
K7.4 Ammattiosaamisen näytöt (toimielin)			
K7.9 Opetuksen hallinto ja muut yhteiset toiminnot			
K8 Koulutuksen järjestäjän hallinto			
K10. Opetus, majoitus, opiskelijaruokailu, kiinteistöjen ylläpito, yhteiset toiminnot ja hallinto, kustannukset yhteensä (K1+K2+K3+K7+K8)			

Ammatillisen koulutuksen kustannukset ja tulot vuonna 2006

K -lomake

K9. POISTOT (ei sisällä maksullisen palvelutoiminnan poistoja, oppisopimuskoulutusta ja ammatillista lisäkoulutusta)	Koulutusala/ porrastettava koulutus
	X1
K9.1 Rakennukset	
K9.9 Muut poistot	
K9.0 Poistot yhteensä (K9.1 + K9.9)	

	Koulutusala/porrastettava koulutus
S1 OPETUKSEN SUORITTEET	
S1.1 Opetustuntien lukumäärä	
S1.2 Lähiopetuksena annettujen opetustuntien lukumäärä	
S1.2.1 - josta lähiopetustuntien lukumäärä opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa	
S1.2.2 - josta lähiopetustuntien lukumäärä näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa	
S1.3 Suoritetut opintoviikot (ilman hyväksiluettuja opintoviikkoja)	
S1.3.1 - josta opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa suoritetut opintoviikot	
S1.3.1.1 - josta työssäoppimisen opintoviikot	
S1.4 Ammattiosaamisen näyttötilaisuuksien lukumäärä	
S1.5 Hyväksytysti suoritetut ammattiosaamisen näytöt	
S1.6 Ammattiosaamisen näyttöihin osallistuneiden lukumäärä	
S1.7 Lukiokoulutuksen järjestäjältä ostetut kurssit	
S1.8 Toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä ostetut opintoviikot	

S2 KIINTEISTÖJEN HUONEISTOPINTA-ALAT	m²
S2.1 Omat tilat	
S2.9 Vuokratilat (ei sis. tuntiperusteisia tiloja)	

T 0 Opetus, majoitus, opiskelijaruokailu, kiinteistöjen ylläpito, yhteiset toiminnot ja hallinto	Koulutuksen järjestäjä
Tulot T0.0	Tulot rahoituslähteittäin
R2 Valtion erillisrahoitus	
R3 EU-rahoitus	
R8 Muu erillisrahoitus	
R9 Arvonlisävero	
Ry Tulot yhteensä (R2+R3+R8+R9)	

E -lomake

TULOSRAHOITUSTA VARTEN KERÄTTÄVÄT TIEDOT	Koulutuksen järjestäjä			
(sisältyvät kohtiin K1-K8)				
	Henkilöstömenot	Muut menot (ei sisällä alv:a)	Arvonlisäverot	Yhteensä
Henkilöstön kehittämismittari	M1	M2	M3	My
K0.2 Ammatillisen peruskoulutuksen henkilöstön kehittämismenot				

Ammatillisen koulutuksen kustannukset ja tulot vuonna 2006

Läpäisymittari	Vuonna 2003 opintonsa aloittaneet opiskelijat	josta valmistuneiden lukumäärä		
		vuonna 2004	vuonna 2005	vuonna 2006
OPPIlaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen LÄPÄISYMITTARI	a	b	c	d
0 Koulutuksen järjestäjä yhteensä, josta				
1 Humanistinen ja kasvatusala				
2 Kulttuuriala				
3 Yhteiskuntatieteiden-, liiketalouden- ja hallinnon ala				
4 Luonnontieteidenala				
5 Tekniikan ja liikenteen ala				
6 Luonnonvara- ja ympäristöala				
7 Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala				
8 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala				

OPPIsopimuskooulutuksena toteutettavan ammatillisen peruskoulutuksen LÄPÄISYMITTARI (ilman ESR:n tukemaa oppisopimuskooulutusta)	Vuonna 2003 opintonsa aloittaneet opiskelijat	josta valmistuneiden lukumäärä		
		vuonna 2004	vuonna 2005	vuonna 2006
	a	b	c	d
Tutkintoon johtava ammatillinen peruskoulutus				

Opettajien kelpoisuusmittari	Päätoimiset opettajat 31.12.2006	- josta muodollisesti kelpoisia 31.12.2006
0 Koulutuksen järjestäjä yhteensä, josta		
1 Humanistinen ja kasvatusala		
2 Kulttuuriala		
3 Yhteiskuntatieteiden-, liiketalouden- ja hallinnon ala		
4 Luonnontieteidenala		
5 Tekniikan ja liikenteen ala		
6 Luonnonvara- ja ympäristöala		
7 Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala		
8 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala		

E1. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	Koulutuksen järjestäjä		
	Henkilöstömenot	Muut menot (ei sisällä alv:a)	Arvonlisäverot
Kustannukset	M1	M2	M3
E1.1 Vieraskielinen opetus			
E1.2 Opiskelija- ja harjoittelijaliikkuuus			
E1.3 Henkilöstöliikkuuus			
E1.9 Muu kansainvälinen toiminta			
E1.0 Kansainvälinen toiminta yhteensä			

E -lomake

E1. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	Koulutuksen järjestäjä
Tulot E10	Tulot rahoituslähteittäin
R2 Valtion erillisrahoitus	
R3 EU-rahoitus	
R8 Muu erillisrahoitus	
R9 Arvonlisävero	
Ry Tulot yhteensä (R2+R3+R8+R9)	

Ammatillisen koulutuksen kustannukset ja tulot vuonna 2006

E -lomake

E2. MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA KUSTANNUKSET	Koulutuksen järjestäjä		
	Henkilöstömenot	Muut menot (ei sisällä alv:a)	Arvonlisäverot
	M1	M2	M3
E2.1 Työvoimapoliittinen aikuiskoulutus			
E2.2 Lääninhallitusten hankkima ja rahoittama amm. koulutus			
E2.3 Opetuksen yhteydessä tuotetut palvelut ja tuotteet			
E2.4 Yrityshautomotoiminta			
E2.5 Opetusmaatila ja harjoitusmetsä			
E2.7 Koulutuksen ja osaamisen myynti			
E2.9 Muu maksullinen palvelutoiminta			
E2.0 Maksullinen palvelutoiminta yhteensä			

E2. MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA TULOT	Koulutuksen järjestäjä			
	Valtionrahoitus	EU-rahoitus	Muu (erillis)rahoitus	Arvonlisävero
	R2	R3	R8	R9
E2.1 Työvoimapoliittinen aikuiskoulutus				
E2.2 Lääninhallitusten hankkima ja rahoittama amm. koulutus				
E2.3 Opetuksen yhteydessä tuotetut palvelut ja tuotteet				
E2.4 Yrityshautomotoiminta				
E2.5 Opetusmaatila ja harjoitusmetsä				
E2.7 Koulutuksen ja osaamisen myynti				
E2.7.1 - ammatilliseen perustutkintoon johtavan koulutuksen osan myynti toiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle				
E2.7.2 - oppisopimuskoulutuksen tietopuolisten opintojen myynti toiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle				
E2.7.3 - koulutuksen myynti lukiokoulutuksen järjestäjälle				
E2.7.9 - muu koulutuksen ja osaamisen myynti				
E2.9 Muu maksullinen palvelutoiminta				
E2.0 Maksullinen palvelutoiminta yhteensä				

Maksullisen palvelutoiminnan suoritteet	
S1.9 Lukiokoulutuksen järjestäjälle myydyt opintoviikot	
S2.0 Toiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myydyt opintoviikot	

E5 MAKSULLISEN PALVELUTOIMINNAN POISTOT	Koulutuksen järjestäjä X2
E5.1 Rakennukset	
E5.9 Muut poistot	
E5.0 Poistot yhteensä (E5.1 + E5.9)	

Ammatillisen koulutuksen kustannukset ja tulot vuonna 2006

E4. INVESTOINNIT	Koulutuksen järjestäjä	
	Muut menot (ei sisällä alv:a)	Arvonlisäverot
	M2	M3
E4.1 Rakennukset		
E4.1.2 josta maksullisen palvelutoiminnan, oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen rakennusten investoinnit		
E4.9 Muut investoinnit		
E4.9.2 josta maksullisen palvelutoiminnan, oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen muut investoinnit		
E4.0 Investoinnit yhteensä (E4.1+E4.9)		

E6. VARAUKSET JA SIIRROT RAHASTOIHIN	Koulutuksen järjestäjä	
	Varausten/rahastojen lisäys X6	Varausten purku/rahastojen siirto X7
E6.1 Investointivaraukset		
E6.1.1 Rakennukset		
E6.1.9 Muut varaukset		
E6.2 Siirrot rahastoihin		
E6.2.1 Siirrot investointirahastoihin		
E6.2.9 Siirrot muihin rahastoihin		
E6.0 Varaukset ja siirrot rahastoihin, yhteensä		

E9. KOKONAISKUSTANNUKSET JA RAHOITUS	Koulutuksen järjestäjä
E9.1.9 Muut kustannukset (sis. maanvuokran)	
E9.2.5 Koulutuksen järjestäjän erikseen päättämä rahoitus	
E9.2.9 Muu rahoitus	

3.2 Oppisopimuskoulutuksena järjestettävä ammatillinen perus- ja lisäkoulutus

3.2.1 Yleistä

Ammatillisen koulutuksen kustannusten ja -tulojen seuranta on pyritty kehittämään sel-laiseksi, että se mahdollisimman hyvin tuottaa tietoa ammatillisen koulutuksen järjestäjän koulutustoiminnan ja muun toiminnan rahoituskokonaisuudesta. Kustannus- ja tulotiedot kerätään siten, että ne tuottavat rahoitusjärjestelmän tietotarpeet, toiminnan taloudellisuuden ja tuloksellisuuden tarkastelun tietotarpeet sekä ammatillisen koulutuksen järjestäjän toimintansa kehittämiseksi tarvitseman tiedon tarpeen. Lisäksi kysytään toiminnan seurannan ja kehittämisen kannalta tarpeellisia suoritettietoja. Lomakkeet ja ohjeet on valmisteltu opetusministeriön asettamassa työryhmässä.

Säännökset

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 54 §:n mukaan tulee kunnan ja kuntayhtymän toimittaa opetusministeriölle laissa tarkoitetun rahoituksen määräämiseksi tarvittavat talousarvioon, taloussuunnitelmaan, tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen perustuvat tiedot sekä muut rahoituksen määräämiseksi tarpeelliset kustannuksia ja toiminnan laajuutta koskevat tiedot siten kuin opetusministeriö määrää. Myös yksityisen, koulutuksen järjestäjän tulee toimittaa vastaavat tiedot ministeriölle. Kustannustiedot kerätään ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä vuosittain. Opetusministeriön ja Opetushallituksen välisessä tulossopimuksessa on sovittu, että tässä tarkoitetut tiedot kerää Opetushallitus.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 43 §:n mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjällä on tehtäviään hoitaessaan oikeus saada valtion ja kunnan viranomaiselta koulutuksen suunnittelun ja järjestämisen kannalta tarpeelliset tilastotiedot ja muut vastaavat tiedot. Säännöksen 2 §:n mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjän tulee pyynnöstä toimittaa valtion opetushallintoviranomaiselle sen määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot.

Rahoituslain 1 §:n mukaan lailla rahoitetaan mm. ammatillisesta koulutuksesta annettussa laissa (630/1998) säädettyä toimintaa. Käyttökustannusten rahoituksen laskemisen lähtökohtana ovat mainitun lain mukaisen toiminnan järjestämisestä aiheutuneet kirjanpidon mukaiset ammatillisen koulutuksen käyttökustannukset bruttomääräisenä. Niiden perusteella lasketaan oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta ja kullekin järjestäjälle määrätyt opiskelijakohtaiset yksikköhinnat. Vastaavia periaatteita noudatetaan oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen kustannustenkeruussa.

Ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin ei voida sisällyttää kaikkia toiminnan järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Rahoituslain 23 §:n mukaan tiettyjä, alla lueteltuja kustannuksia, ei pidetä lain tarkoittamina käyttökustannuksina:

- 1 laissa tarkoitetusta perustamishankkeesta eikä maa-alueen hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuneita kustannuksia;
- 2 opiskelijoiden koulumatkakuljetuksen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia;
- 2a tavarain ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa; (21.12.2001/1389)

3 lainojen hoitokustannuksia eikä laskennallisia korkoja ja poistoja;

Rahoituslain 23 §:n 4 momentin mukaan (HE 88/2005 vp) tämä ei koske ammattikorkeakoulun ylläpitäjän ja ammatillisen koulutuksen järjestäjän kirjanpidon mukaisia poistoja, joista on voimassa, mitä 20 §:n 2 momentissa säädetään.

4 kustannuksia, joihin myönnetään erikseen lakiin perustuvaa valtionrahoitusta;

5 maksuja 1 §:ssä mainittujen lakien ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen toiminnan järjestäjille, jos maksujen perusteena olevasta toiminnasta toiminnan järjestäjille aiheutuvat kustannukset otetaan huomioon yksikköhintoja laskettaessa;

6 1 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjän maksullisen palvelutoiminnan kustannuksia; eikä

7 muita kuin välittömästi 1 §:ssä mainittujen lakien mukaisen toiminnan järjestämisestä aiheutuneita hallintokustannuksia.

Koulutusmuotojen käyttökustannukset, joihin myönnetään rahoitusta Euroopan yhteisöjen talousarviosta, saadaan lukea rahoitettaviksi käyttökustannuksiksi siltä osin kuin Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnettävä ja sitä vastaava valtion talousarvion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei niitä kata.

Rahoituslainsäädäntö muuttuu 1.1.2006 lukien (HE 88/2005 vp). Keskeiset muutokset ammatillisen peruskoulutuksen osalta ovat erillisestä investointien hankekohtaisesta valtionosuusjärjestelmästä luopuminen ja tuloksellisuuden ottaminen käyttökustannusten laskennallisen rahoituksen määräytymisperusteeksi. Ammatillisen koulutuksen järjestäjän ammatilliseen koulutukseen liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot luetaan mukaan yksikköhintojen laskemisen perusteena käytettäviin kustannuksiin. Poistoja kysytään ammatillisen peruskoulutuksen osalta omilla lomakkeilla. Ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeelle ei sisällytetä oppisopimuskoulutuksena järjestettävään ammatilliseen peruskoulutukseen kohdistuneiden hankintojen suunnitelman mukaisia poistoja, vaan ne pyydetään ilmoittamaan erikseen oppisopimuskoulutuksen lomakkeilla kohdassa, poistot. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta on 1.1.2006 lukien 77 prosenttia ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikkö hinnasta.

Kustannustietojen ilmoittaminen

Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen koulutuksen kustannusten keruulomakkeilla ilmoitetaan tiedot oppisopimuskoulutuksena järjestettävästä ammatillisesta perus- ja lisäkoulutuksesta. Kustannustiedot kysytään lomakkeella kohdissa K1–K8 sekä K9. Kustannusten lisäksi kerätään suoritustietoja (kohta S) ja tiedot tuloista (kohta T0).

Ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeella koulutuksen järjestäjätasolla kerättäviä tietoja ovat maksullisen palvelutoiminnan kustannukset ja tulot E2, investoinnit E4 ja varaukset ja siirrot rahastoihin E6 sekä kansainvälisen toiminnan kustannukset ja tulot E1. Edellä mainittuihin tietoihin kohdissa E1–E9 sisällytetään tiedot myös oppisopimuskoulutuksesta.

Kustannustietojen tulee vastata vuoden 2006 tilastointipäivien mukaisia opiskelijamääriä. Tulosrahoitusta varten kysyttäviin koulutuksen järjestäjätason tietoihin ilmoitetaan oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen peruskoulutuksen tiedot.

Kiinteistökustannukset, yhteiset toiminnot ja hallintokustannukset tulee jakaa ns. aiheuttamisperiaatteen mukaan ammatillisen peruskoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen,

oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen sekä maksullisena palvelutoimintana järjestetyn koulutuksen kustannuksiin. Yhteiset kustannukset, joita ei suoraan voida kohdistaa edellä mainitun mukaisesti, jaetaan laskennallisin perustein opiskelijamäärien, opetustuntien tai neliöiden suhteessa. Kustannus- ja suoritustietojen tulee vastata toisiaan.

Koulutuksen kustannus- ja tulotiedot vuodelta 2006 ilmoitetaan täysinä euroina.

Tiedot annetaan internetissä 22.3.–15.4.2007 välisenä aikana (erillinen ohje). Tietojen oikeellisuuden tarkistamisen helpottamiseksi koulutuksen järjestäjän ilmoittamat ja tallentamat tiedot kootaan yhteenvetolaskelmaan, jonka järjestäjä www-tallennusjärjestelmän kautta hyväksyy.

3.2.2 Lomakkeiden täyttöohjeet

Kustannus- ja tulolajit (sarakeet M1–M3 ja rivit R2–R9)

Sarakkeessa ilmoitetaan kustannukset ja niitä vastaavat tulot. Menot ja tulot ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa ja veron määrä merkitään omaan sarakkeeseen. Tummennettuja kohtia ei täytetä.

Kustannuslajit ja arvonlisäverot

Henkilöstömenot (M1)

Henkilöstömenot ilmoitetaan nettona henkilöstökorvauksilla vähennettynä. Tässä ilmoitetaan palkat, lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut, ryhmähenkivakuutusmaksut, kunnallisten oppilaitosten ns. vanhat eläkkeet ja kokouspalkkiot. Työllistettyjen palkkaamisesta aiheutuneista kustannuksista ilmoitetaan ainoastaan nettomeno.

Muut menot (ei sisällä ALV:a) (M2)

Muut kuin henkilöstömenot ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa, esimerkiksi matkakorvaukset, henkilöstön koulutusmenot, toimistotarvikkeet, materiaalihankinnat, posti- ja puhelinmaksut, opetusvälineet, koneiden ja kaluston vuokrat ja kunnossapito.

Ostopalvelun osalta tiedot tulee eritellä toiminnoittain.

Arvonlisäverot (M3)

Tässä sarakkeessa ilmoitetaan tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyneet arvonlisäverot, joko maksetun tai palautusjärjestelmään kirjatun mukaisena.

Tulolajit ja arvonlisävero

Tulot ilmoitetaan rahoituslähteittäin, joita ovat valtion erillisrahoitus, EU-rahoitus ja muu erillisrahoitus. Tuloihin ei sisällytetä arvonlisäveron osuutta, vaan arvonlisäverot ilmoitetaan omana kohtana.

Valtion erillisrahoitus (R2)

Valtion erillisrahoitus sisältää esim. opetusministeriön ja Opetushallituksen myöntämät (RahL 42 §) mukaiset erillisavustukset esim. kansainvälistymiseen ja muuhun oppisopimuskoulutuksen

ilmoitetaan ainoastaan se osuus, mikä varainhoitovuonna on käytetty. EU-hankkeisiin mahdollisesti valtiolta saatu erillinen kansallinen osuus ilmoitetaan tässä valtion erillisrahoituksena.

EU-rahoitus (R3)

- EU-rahoitus sisältää EU:n myöntämät avustukset (Tilastokeskuksen taloustilastoluokituksen mukaisesti). Tässä ilmoitetaan esimerkiksi Cimon myöntämät avustukset ja Leonardo-ohjelmaan liittyvä tulorahoitus. Rakennerahastohankkeiden kautta myönnetyt avustukset (esim. ESR- ja EAKR-hankkeet) ilmoitetaan ammatillisen peruskoulutuksen järjestäjätason lomakkeella kohdassa maksullinen palvelutoiminta E2.

Muu erillisrahoitus (R8)

- Muuta erillisrahoitusta voivat olla esim. maksut palveluista ja tavaroista. Lisäksi ilmoitetaan käyttökorvaukset ja vuokrat, lahjoitukset, avustukset, kaluston myyntitulot, opiskelijoille myydystä materiaalista veloitetut korvaukset sekä esim. yritysten sponsorointi.

Arvonlisäverot (R9)

- Ilmoitetaan tavaroiden ja palveluiden myynnistä perityt myyntihintaan sisältyneet arvonlisäverot.

Oppisopimuskoulutuksena järjestettävästä ammatillisesta perus- ja lisäkoulutuksesta ilmoitettavat kustannus- ja suorit tiedot

- Oppisopimuskoulutuksen opetustoiminnan, kiinteistöjen ylläpidon kustannukset, opintososiaalisten etujen sekä yhteisten toimintojen ja hallinnon kustannukset kohdistetaan erikseen perus- ja lisäkoulutukseen aiheutuneiden kustannusten mukaan (ns. aiheuttamisperiaatteen mukaan) tai jos aiheuttamisperiaatetta ei voi noudattaa, kohdistetaan kustannukset laskennallisesti kutakin kustannustekijää parhaiten kuvaavan suoritteet kuten esimerkiksi työajan, opiskelijamäärien, opetustuntien tai neliöiden suhteessa.

K1 Opetustoiminta

- Ilmoitetaan tietopuolisen opetuksen ja näyttöjen kustannukset; koulutustarkastajien, opettajien ja luennoitsijoiden palkat ym. kustannukset, opetus- ja ohjeistusmateriaalit (käsikirja), välineet ja laitteet, työpaikkaohjaajakoulutuksen kulut, koulutuskorvaukset sekä koulutuspalvelujen ostot. Koulutuspalvelun ostaja ilmoittaa palvelujen ostot tämän kohdan muiden menojen sarakkeella. Myyjä ilmoittaa palvelujen myynnistä aiheutuneet kustannukset ja tulot ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeella maksullisen palvelutoiminnan kohdassa E2.7.
- Opetustoiminnan koneiden ja kaluston hankintakustannukset, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, merkitään kyselyssä ainoastaan kohtaan E4 ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeella.
- Opetustoiminnan kustannukset ilmoitetaan seuraavasti:

K1.1 Opetus (lukuun ottamatta kohtia K1.2–K1.4)

- Ilmoitetaan opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä aiheutuneet kustannukset. Opetuksen kustannuksiin ei sisällytetä kohdissa K 1.2–K1.4 ilmoitettavia kustannuksia.

K1.2 Ammattiosaamisen näytöt, näyttötutkinnot

- Ammattiosaamisen näytöt otetaan käyttöön viimeistään elokuussa 2006 alkaneessa opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa.
- Tässä kohdassa ilmoitetaan ammattiosaamisen näyttöjen ja näyttötutkintojen järjestämisestä aiheutuneet kokonaiskustannukset kuten opettajien ja muun henkilöstön suunnittelutyö, ammattiosaamisen näyttöjen ja näyttötutkintojen ohjaus sekä ammattiosaamisen näyttöjen ja näyttötutkintojen järjestämisestä mahdollisesti työnantajille maksettavat korvaukset. Ammattiosaamisen näytöistä vastaavan toimielimen kustannukset oppisopimustoiminnan osalta ilmoitetaan tässä kohdassa.

K1.4 Työnantajille maksetut koulutuskorvaukset

- Ilmoitetaan työnantajalle maksetut koulutuskorvaukset (Asetus ammatillisesta koulutuksesta 811/1998 § 6).

K2. Kiinteistöjen ylläpito

- Kiinteistöjen ylläpidon kustannuksina ilmoitetaan kiinteistöhenkilökunnan palkat yms. menot, materiaalin ja palvelujen ostot, kunnossapitomenot, muut kiinteistön hoitoon ja ylläpitoon liittyvät menot sekä kiinteistövero ja kiinteistöjä palvelevan tontin ja kadun kunnossapitomenot lukuun ottamatta oppilasasuntoloita tai henkilökunnan asuntoja.
- Kiinteistön koneiden ja kaluston hankintakustannukset, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, merkitään kyselyssä ainoastaan ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeelle kohtaan E4.

K2.1 Omat tilat

- Ilmoitetaan koulutuksen järjestäjän omistamien ja oppisopimuskoulutuksen käytössä olleiden tilojen aiheuttamat kustannukset; kiinteistön hoito- ja kunnossapitomenot, sisäisen vuokran hoitovastike.

E2.1.1 Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus

- Ilmoitetaan ns. sisäiseen eli laskennalliseen vuokraan sisältyvä pääomavuokran osuus. Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus ei ole valtionosuuteen oikeuttavaa menoa. Tieto ilmoitetaan kuitenkin tässä kohdassa, eikä ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeen koulutuksen järjestäjätasolla kohdassa E2 tai E9.

K2.1.9 Muu kiinteistöjen ylläpito

- Ilmoitetaan sisäiseen vuokraan sisältyvän hoitovastikkeen osuus sekä muut kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitomenot.

K2.2 Vuokratilat

- Ilmoitetaan vuokratiloista perittävät vuokratustannukset ja siivous-, lämpö-, sähkö- ja muut kiinteistön ylläpitokustannukset.

K3. Opintososiaaliset edut

- Oppisopimuskoulutuksen opintososiaaliset edut ilmoitetaan tässä kohdassa opetusministeriön asetuksen 1130/2001 mukaisesti.

K3.1 Majoitus- ja matkakorvaukset

K3.2 Päivärahat ja perheavustukset

K7 Yhteiset toiminnot

- Oppisopimussihteerien palkat, oppilaitosyhteistyön luominen ja ylläpito sekä yhteistyö työhallinnon kanssa.
- Yhteisten toimintojen ja hallinnon koneiden ja kaluston hankintakustannukset, siltä osin kuin ne käsitellään kirjanpidossa investointimenoina, merkitään kyselyssä ainoastaan ammatillisen peruskoulutuksen lomakkeelle kohtaan E4.
- Yhteisten toimintojen kustannukset ilmoitetaan seuraavasti:

K7.1 Kirjasto- ja tietopalvelut, tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut

- Kirjasto- ja tietopalvelutehtävissä toimivan henkilöstön palkkaus- ym. kustannukset, kokoelmat, lehdet, kirjallisuus, ohjelmistot, tietoliikennekulut. Opetuksen ja yhteisten toimintojen tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelujen kustannukset.

K7.3 Markkinointi ja viestintä

- Ilmoitetaan markkinoinnin ja viestinnän kustannukset; verkostoyhteistyö, www-sivujen päivitys, tilaisuuksien järjestäminen, oppisopimuskoulutuksen markkinointi potentiaalisille opiskelijoille ja muille sidosryhmille.

K7.9 Opetuksen hallinto ja muut yhteiset toiminnot

- Kohtaan merkitään opetuksen järjestämiseen liittyvän opiskelijahallinnon ja opetuksen tukitoiminnan kustannukset esim. oppisopimussihteerien palkat sekä opetushenkilöstön ja opetuksen tukihenkilöstön ammattitaidon kehittämisen ja ylläpitämisen kustannukset sekä muut yhteisistä toiminnoista aiheutuneet kustannukset.

K8 Koulutuksen järjestäjän hallinto

- Ilmoitetaan valtionosuuspohjaan kuuluvat ammatillisen koulutuksen järjestäjän hallinnosta aiheutuneet kustannukset oppisopimuskoulutuksen osalta aiheuttamisperiaatteen mukaisesti tai laskennallisesti kohdistettuna (Valtionosuuspohjaan eivät kuulu sellaiset hallintokustannukset, jotka eivät aiheudu välittömästi ammatillisen koulutuksen järjestämisestä (RahL 23 §)).

- Koulutuksen järjestäjän hallinnon kustannuksia ovat esimerkiksi johtokunnan ja hallituksen kokouspalkkiot, kuntayhtymän johtajan, johtavan rehtorin, johtavan koulutustarkastajan, talousjohtajan, henkilöstöhallinnon, palkanlaskennan ja taloushallinnon palkkauskustannukset, palvelujen ja materiaalien ostot sekä muut toiminnasta aiheutuneet kustannukset. Hallintoon kohdentuvat tietohallinnon ja -tekniikan ylläpidosta aiheutuneet kustannukset sekä hallintohenkilöstön ammattitaidon kehittämisen ja ylläpitämisen kustannukset, esim. täydennyskoulutus, sekä mm. työsuojelun, yhteistoimintamenettelyn ja luottamusmiestoiminnan kustannukset, osuus puhelin- ja teleliikenteen kustannuksista sekä tarvikekustannukset.

K10. Opetus, kiinteistöjen ylläpito, opintososiaaliset edut, yhteiset toiminnot ja koulutuksen järjestäjän hallinto, kustannukset yhteensä (K1–K8), ei sisällä kohdan E2.1.1 sisäiseen vuokraan sisältyvää pääomakustannusta.

K9. Poistot

- Ilmoitetaan perustamishankkeiden, perusparannustöiden sekä koneiden, laitteiden ja muiden investointien osalta vuoden 2006 kirjanpidon mukaiset oppisopimuskoulutukseen kohdistetut poistosuunnitelman mukaiset poistot. Poistoja ei sisällytetä kohtien K1–K8 kustannuksiin.

K9.1 Poistot rakennuksista

K9.9 Muut poistot

K9.0 Poistot yhteensä

S1. Opetuksen suoritteet

- Suoritteet ilmoitetaan erikseen perustutkinnoista sekä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista ja ei-tutkintotavoitteisesta lisäkoulutuksesta. Ei-tutkintotavoitteinen lisäkoulutus-soluun merkitään ne opiskelijat, jotka ovat suorittaneet tutkinnon osia ei-tutkintotavoitteisessa koulutuksessa.

S1.1 Aloittaneet opiskelijat

- Ilmoitetaan kalenterivuoden aikana aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärät.

S1.2 Koulutukseen osallistuneet

- Ilmoitetaan kalenterivuoden aikana koulutukseen osallistuneiden opiskelijoiden lukumäärä.

S1.3 Koulutuksen keskeyttäneet

- Ilmoitetaan opiskelijat, joiden oppisopimus on purkautunut kalenterivuoden aikana.

S1.4 Koko tutkinnon suorittaneet

- Ilmoitetaan opiskelijat, jotka ovat saaneet tutkintotoimikunnan hyväksymän tutkintotodistuksen.

S1.6 Ammattiosaamisen näyttöjen lukumäärä

- Ilmoitetaan kalenterivuoden aikana järjestettyjen ammattiosaamisen näyttötilaisuuksien lukumäärä yhteensä. Näyttötilaisuuteen voi osallistua yksi tai useampi opiskelija näytön järjestämistavasta riippuen.

T0. Opetus, kiinteistöjen ylläpito, opintososiaaliset edut, yhteiset toiminnot ja koulutuksen järjestäjän hallinto, tulot yhteensä

- Ilmoitetaan kohtia K1–K8 vastaavat tulot yhteensä. Tulot ilmoitetaan arvonlisäverottomina ja arvonlisäverot ilmoitetaan erikseen rivillä R9.

3.2.3 Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammattillisen perus- ja lisäkoulutuksen lomake

Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammattillisen koulutuksen kustannukset ja tulot vuonna 2006

OPETUSHALLITUS
Laskentapalvelut
PL 380
00531 HELSINKI

Telefax
09-7747 7766

K- ja E- lomakkeet

Yhteystiedot

Koulutuksen järjestäjä	Koulutuksen järjestäjän numero ¹	Yhteyshenkilön nimi ²
		Puhelin
Osoite		Telefax
		Sähköposti
Tietojen varmennus, allekirjoitus ja päiväys		

1) Koulutuksen järjestäjän numero löytyy esim. koontilistalta kohdasta "saajatunnus".

2) Tässä ilmoitetaan sen henkilön yhteystiedot, jolta voi kysyä lisäselvitystä ammatillisen koulutuksen lomakkeen sisällöstä.

K -lomake

K0. KUSTANNUKSET	Oppisopimuskoulutuskoodi		
	Henkilöstömenot M1	Muut menot (ei sisällä alv:a) M2	Arvonlisäverot M3
K1. Opetustoiminta			
K1.1 Opetus (lukuunottamatta kohtia 1.2-1.4)			
K1.2 Ammattiosaamisen näytöt, näyttötutkinnot			
K1.4 Työnantajalle maksetut koulutuskorvaukset			
K2. Kiinteistöjen ylläpito			
K2.1. Omat tilat			
E2.1.1 Sisäiseen vuokraan sisältyvä pääomakustannus			
K2.1.9 Muu kiinteistöjen ylläpito			
K2.2 Vuokratilat			
K3. Opintososiaaliset edut			
K3.1 Majutus- ja matkakorvaukset			
K3.4 Päivärahat ja perheavustukset			
K7. Yhteiset toiminnot			
K7.1 Kirjasto- ja tietopalvelut sekä tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut			
K7.3 Markkinointi ja viestintä			
K7.9 Opetuksen hallinto ja muut yhteiset toiminnot			
K8 Koulutuksen järjestäjän hallinto			
K10. Opetus, kiinteistöjen ylläpito, opintososiaaliset edut, yhteiset toiminnot ja koulutuksen järjestäjän hallinto, kustannukset yhteensä (K1+K2+K3+K7+K8)			

K9. POISTOT	
	Oppisopimuskoulutuskoodi
K9.1 Rakennusten poistot	
K9.9 Muiden investointien poistot	
K9.0 Poistot yhteensä (M5.1 + M5.9)	

T0.TULOT Opetus, kiinteistöjen ylläpito, opintososiaaliset edut, yhteiset toiminnot ja koulutuksen järjestäjän hallinto yhteensä	
	Oppisopimuskoulutus yhteensä
R2 Valtion erillisrahoitus	
R3 EU-rahoitus	
R8 Muu erillisrahoitus	
R9 Arvonlisäverot	
RY T10 Tulot yhteensä (R2+R3+R8+R9)	

S1 OPETUKSEN SUORITTEET	Perustutkinto	
	Näyttötutkinnon perusteiden mukaan	Ops-perusteiden mukaan
S1.1 Aloittaneet opiskelijat		
S6.2 Koulutukseen osallistuneet		
S1.3 Koulutuksen keskeyttäneet		
S1.4 Koko tutkinnon suorittaneet		
S1.5 Ammattiosaamisen näyttöjen lukumäärä		

	Ammattitutkinto	Erikoisammattitutkinto	Ei-tutkintotavoitteinen lisäkoulutus
S1.1 Aloittaneet opiskelijat			
S1.2 Koulutukseen osallistuneet			
S1.3 Koulutuksen keskeyttäneet			
S1.4 Koko tutkinnon suorittaneet			

Suomen Kuntaliiton eriävä mielipide

Kuntaliitto katsoo, että ammattikorkeakoulujen osalta poistot tulisi ilmoittaa valtiosuuteen oikeuttaviin kustannuksiin koulutusaloittain, koska ammattikorkeakoulujen rahoitus perustuu jatkossakin koulutusaloittaiseen tarkasteluun.

5.12.2005

Johan Hahkala

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

ISBN 952-485-268-3 (PDF)

ISSN 1458-8102